VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2018. gada 12. decembrī*

Konkurence – Aizliegtas vienošanās – Gan oriģinālā, gan ģenēriskā perindoprila, proti, sirds un asinsvadu slimību ārstēšanai paredzētu zāļu, tirgus – Lēmums, ar kuru konstatēts LESD 101. un 102. panta pārkāpums – Nolīgumi, kuru mērķis ir kavēt vai liegt perindoprila ģenērisko versiju ienākšanu tirgū – Meitasuzņēmuma dalība tādā pārkāpumā, ko izdarījis tā mātesuzņēmums – Atzīšana par vainojamu pārkāpumā – Solidāra atbildība – Naudas soda maksimālais apmērs

Lietā T-677/14

Biogaran, *Colombes* (Francija), ko pārstāv *T. Reymond*, *O. de Juvigny* un *J. Jourdan*, *avocats*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja *F. Castilla Contreras*, *T. Vecchi* un *B. Mongin*, vēlāk – *F. Castilla Contreras*, *B. Mongin* un *C. Vollrath*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kas celta uz LESD 263. panta pamata un kurā primāri ir lūgts atcelt Komisijas 2014. gada 9. jūlija Lēmumu C(2014) 4955 *final* par LESD 101. un 102. panta piemērošanas procedūru (Lieta AT.39612 – Perindoprils (*Servier*)), ciktāl tas attiecas uz prasītāju, un pakārtoti samazināt prasītājai ar minēto lēmumu uzliktā naudas soda apmēru,

VISPĀRĒJĀ TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs S. Žervazonī [*S. Gervasoni*] (referents), tiesneši L. Madise [*L. Madise*] un R. da Silva Pasošs [*R. da Silva Passos*],

sekretāre Dž. Predonsani [*G. Predonzani*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2017. gada 5. oktobra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture

A. Par perindoprilu

1 *Servier* grupa, ko veido *Servier SAS* un vairāki meitasuzņēmumi (turpmāk tekstā atsevišķi vai kopā – "*Servier*"), izstrādāja perindoprilu – zāles izmantošanai sirds un asinsvadu medicīnā, kuras galvenokārt ir paredzētas paaugstināta asinsspiediena un sirds mazspējas ārstēšanai, izmantojot angiotensīnu konvertējoša enzīma (turpmāk tekstā – "AKE") inhibēšanas mehānismu.

2 Perindoprila aktīvā farmaceitiskā sastāvdaļa (turpmāk tekstā – "AFS"), proti, bioloģiski aktīvā ķīmiskā viela, kas izraisa paredzēto ārstniecisko iedarbību, ir sāls formā. Sākotnēji izmantotā sāls bija erbumīns (jeb terc-butilamīns), kas – tā procesa dēļ, kuru *Servier* izmanto tā sintēzei, – ir kristāliskā formā.

1. Molekulas patents

3 Perindoprila molekulas patents (patents EP0049658, turpmāk tekstā – "patents 658") Eiropas Patentu iestādē (EPI) tika iesniegts 1981. gada 29. septembrī. Patenta 658 termiņam bija jābeidzas 2001. gada 29. septembrī, taču tā aizsardzība vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tai skaitā Apvienotajā Karalistē, tika pagarināta līdz 2003. gada 22. jūnijam, kā atļauts Padomes Regulā (EEK) Nr. 1768/92 (1992. gada 18. jūnijs) par papildu aizsardzības sertifikāta izstrādi zālēm (OV 1992, L 182, 1. lpp.). Francijā patenta 658 aizsardzība tika pagarināta līdz 2005. gada 22. martam, bet Itālijā – līdz 2009. gada 13. februārim.

2. Sekundārie patenti

4 1988. gadā *Servier* turklāt pieteica EPI vairākus patentus, kuri attiecās uz perindoprila molekulu ražošanas procesiem un kuru termiņš beidzās 2008. gada 16. septembrī, proti, patentu EP0308339, EP0308340, EP0308341 un EP0309324 (turpmāk tekstā attiecīgi – "patents 339", "patents 340", "patents 341" un "patents 324").

5 2001. gadā *Servier* iesniedza EPI pieteikumus jauniem ar erbumīna un tā ražošanas procesiem saistītiem patentiem, kuru skaitā bija patents EP1294689 (saukts par "beta patentu", turpmāk tekstā – "patents 689"), patents EP1296948 (saukts par "gamma patentu", turpmāk tekstā – "patents 948") un patents EP1296947 (saukts par "alfa patentu", turpmāk tekstā – "patents 947"). Patents 947, kas attiecas erbumīna sāls alfa kristālisko formu un tās ražošanas procesu, tika pieteikts 2001. gada 6. jūlijā, un EPI to piešķīra 2004. gada 4. februārī.

3. Otrās paaudzes perindoprils

6 Sākot no 2002. gada, *Servier* sāka izstrādāt otrās paaudzes perindoprilu, kurš tiek ražots no sāls, kas nav erbumīns, proti, no arginīna. Šim arginīna perindoprilam bija jārada uzlabojumi saistībā ar uzglabāšanas ilgumu, palielinot to no diviem gadiem līdz trim gadiem, saistībā ar stabilitāti, ļaujot izmantot tikai vienu iepakojuma veidu visās klimatiskajās zonās, un saistībā ar uzglabāšanu, jo vairs nebūtu vajadzīgi nekādi īpaši uzglabāšanas apstākļi.

7 2003. gada 17. februārī *Servier* iesniedza Eiropas patenta pieteikumu attiecībā uz arginīna perindoprilu (patents EP1354873B, turpmāk tekstā – "patents 873"). Patents 873 tika piešķirts 2004. gada 17. jūlijā, un tā termiņa beigu datums bija 2023. gada 17. februāris. Arginīna perindoprils Savienības tirgos tika laists kopš 2006. gada.

B. Par prasītāju

8 *Biogaran* (turpmāk tekstā – "prasītāja" vai "*Biogaran*") ir sabiedrība, kas pilnībā pieder *Laboratoires Servier SAS*, kura savukārt pieder *Servier SAS*; *Biogaran* ir dibināta 1996. gadā, un tā ir ģenērisko zāļu sabiedrība, kura veic izplatīšanas darbību gandrīz tikai Francijā.

C. Niche darbības, kas saistītas ar perindoprilu

9 Ģenērisko zāļu sabiedrība *Niche Generics Ltd* (turpmāk tekstā – "*Niche*") pārņēma visas *Bioglan Generics Ltd* saistības un pienākumus, pamatojoties uz izstrādes uz licences nolīgumu, kuru tā 2001. gada 26. martā bija noslēgusi ar *Medicorp Technologies India Ltd* (turpmāk tekstā – "*Medicorp*"), kuras pēctece ir *Matrix Laboratories Ltd* (turpmāk tekstā – "*Matrix*"), lai tirgotu perindoprilu ģenēriskajā formā (turpmāk tekstā – "*Niche* un *Matrix* nolīgums"). *Niche* un *Matrix* nolīgumā bija noteikts, ka abas sabiedrības Savienībā tirgo ģenērisku perindoprilu, un tajā bija precizēts, ka *Matrix* galvenais uzdevums bija perindoprila AFS izstrāde un piegāde, savukārt *Niche* galvenais uzdevums bija to pasākumu veikšana, kuri ir nepieciešami, lai saņemtu tirdzniecības atļaujas (TA), kā arī komerciālā stratēģija.

10 2003. gada aprīlī *Matrix* iesniedza perindoprila AFS paraugu, kā arī atbilstošās aktīvās vielas reģistrācijas pamatlietu [*Active Substance Master File*], lai *Niche* varētu sagatavot TA pieteikumus.

11 Savukārt *Niche* mātesuzņēmums *Unichem Laboratories Ltd* (turpmāk tekstā – "*Unichem*") bija atbildīgs par perindoprila ražošanu tā galīgajā farmaceitiskajā formā, pamatojoties uz nolīgumu par perindoprila tablešu izstrādi un ražošanu, kas 2003. gada 27. martā ir noslēgts ar *Medicorp* (pašlaik – *Matrix*), kura apņēmās izstrādāt perindoprila AFS un tai to iesniegt.

D. Par strīdiem saistībā ar perindoprilu

1. Procesi EPI

12 Desmit ģenērisko zāļu ražotājas, kuru skaitā bija *Niche*, 2004. gadā iesniedza iebildumu EPI pret patenta 947 reģistrāciju, lai panāktu tā pilnīgu atcelšanu, atsaucoties uz novitātes un izgudrojuma līmeņa trūkumu un izgudrojuma apraksta nepietiekamību. Tomēr 2005. gada 9. februārī *Niche* izstājās no iebildumu procedūras.

13 2006. gada 27. jūlijā EPI Iebildumu nodaļa apstiprināja patenta 947 spēkā esamību pēc *Servier* sākotnējo patenta pretenziju nelieliem grozījumiem (turpmāk tekstā – "EPI 2006. gada 27. jūlija lēmums"). Septiņas sabiedrības pārsūdzēja šo lēmumu. Ar 2009. gada 6. maija lēmumu EPI Tehnisko sūdzību palāta atcēla EPI 2006. gada 27. jūlija lēmumu un atcēla patentu 947. Pārskatīšanas pieteikums, ko *Servier* iesniedza par šo lēmumu, tika noraidīts 2010. gada 19. martā.

14 2004. gada 11. augustā *Niche* iesniedza iebildumu arī EPI attiecībā uz patentu 948, taču izstājās no procedūras 2005. gada 14. februārī.

2. Tiesvedības valstu tiesās

15 Patenta 947 spēka esamību ģenērisko zāļu sabiedrības apstrīdēja arī vairāku dalībvalstu tiesās, konkrēti Nīderlandē un Apvienotajā Karalistē.

16 Apvienotajā Karalistē *Servier* 2004. gada 25. jūnijā pret *Niche* cēla prasību *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court)* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Kanclera kompetences lietu departaments (Patentu tiesa), Apvienotā Karaliste) saistībā ar patenta pārkāpumu, atsaucoties uz saviem patentiem 339, 340 un 341, jo *Niche* Apvienotajā Karalistē bija iesniegusi TA pieteikumus saistībā ar perindoprila ģenērisko versiju, kura bija izstrādāta partnerībā ar *Matrix*, pamatojoties uz *Niche* un *Matrix* nolīgumu. 2004. gada 9. jūlijā *Niche* paziņoja *Servier* pretprasību par patenta 947 spēkā neesamību.

17 *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court)* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Kanclera kompetences lietu departaments (Patentu tiesa)) tiesas sēde par apgalvotā pārkāpuma pamatotību visbeidzot tika noteikta 2005. gada 7. un 8. februārī, taču tā ilga tikai pusi dienas, jo *Servier* un *Niche* 2005. gada 8. februārī noslēdza izlīgumu, ar kuru tika izbeigta tiesvedība starp abām pusēm.

18 *Niche* informēja *Matrix* par šīs tiesvedības norisi, un *Matrix* tajā piedalījās, *Niche* vārdā iesniedzot procesuālos rakstus *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court)* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Kanclera kompetences lietu departaments (Patentu tiesa)). Turklāt *Servier* 2005. gada 7. februārī nosūtīja *Matrix* oficiālu brīdinājumu, kurā *Matrix* tika pārmests, ka tā pārkāpj patentus 339, 340 un 341, un tika draudēts, ka tiks celta prasība par patenta pārkāpumu.

19 2004. gada rudenī *Servier* turklāt sāka apsvērt *Niche* iegādi. Tālab *Servier* uzdeva veikt sākotnēju auditu, kura pirmais posms tika pabeigts 2005. gada 10. janvārī – datumā, kurā tā iesniedza sākotnējo nesaistošo piedāvājumu iegādāties *Niche* kapitālu par summu apmērā no 15 līdz 45 miljoniem sterliņu mārciņu (GPB). Pēc sākotnējā audita otrā posma, kas norisinājās 2005. gada 21. janvārī, *Servier* 2005. gada 31. janvārī mutiski informēja *Niche*, ka tā vairs nevēlas turpināt *Niche* iegādi.

E. Par izlīgumiem

1. Par nolīgumiem, kas noslēgti starp Niche, Unichem, Matrix un Servier

20 *Servier* noslēdza virkni izlīguma nolīgumu patentu jomā ar vairākām ģenērisko zāļu ražotājām, ar kurām tā tiesājās par patentiem.

21 *Servier* 2005. gada 8. februārī noslēdza izlīguma nolīgumu ar *Niche* un *Unichem* (turpmāk tekstā –"izlīguma nolīgums" vai "*Servier* un *Niche* izlīguma nolīgums"). Nolīguma teritoriālā darbības joma attiecās uz visām valstīm, kurās pastāvēja patenti 339, 340, 341 un 947 (nolīguma 3. pants).

22 Izlīguma nolīgumā *Niche* un *Unichem* apņēmās neražot, neuzdot ražot, neuzglabāt, neimportēt, nepiegādāt, nepiedāvāt piegādāt un neturēt gatavībā ģenērisko perindoprilu, kas ražots vai nu atbilstoši *Niche* izstrādātajai procedūrai, kuru *Servier* uzskata par Apvienotajā Karalistē apstiprināto patentu 339, 340 un 341 pārkāpumu, vai atbilstoši būtiski tai līdzīgai procedūrai, vai atbilstoši kādai citai procedūrai, ar kuru var tikt pārkāpti patenti 339, 340 un 341 (turpmāk tekstā – "strīdīgā procedūra") līdz vietējā līmenī beidzas šo patentu spēkā esamības termiņš (nolīguma 3. pants) (turpmāk tekstā – "netirgošanas noteikums"). Taču nolīgumā bija noteikts, ka tās var tirgot perindoprilu, kas ir ražots atbilstoši strīdīgajai procedūrai, nepārkāpjot šos patentus, pēc minēto patentu termiņa beigām (nolīguma 4. un 6. pants). *Niche* turklāt bija pienākums līdz šo patentu spēkā esamības beigu datumam anulēt, izbeigt vai apturēt visus jau noslēgtos līgumus attiecībā uz perindoprilu, kas tiek ražots atbilstoši strīdīgajai procedūrai, kā arī šā perindoprila TA pieteikumus (nolīguma 11. pants). Papildus tam *Niche* un

Unichem apņēmās neiesniegt nevienu TA pieteikumu attiecībā uz perindoprilu, kas ražots atbilstoši strīdīgajai procedūrai, un nepalīdzēt nevienai trešajai personai iegūt šādu TA (nolīguma 10. pants). Visbeidzot tām attiecībā uz patentiem 339, 340, 341, 947, 689 un 948 līdz to termiņa beigām – izņemot, lai aizstāvētos tiesvedībās par patenta pārkāpumu, – bija jāatturas no jebkādām prasībām par spēkā neesamību vai prasībām, ar kurām tiek lūgts konstatēt, ka nav noticis patenta pārkāpums (nolīguma 8. pants) (turpmāk tekstā – "neapstrīdēšanas noteikums"). Turklāt *Niche* nolēma atsaukt savus pret patentiem 947 un 948 EPI iesniegtos iebildumus (nolīguma 7. pants).

23 No savas puses *Servier* apņēmās, pirmkārt, pret *Niche* vai tās klientiem un *Unichem* necelt prasību par patenta pārkāpumu attiecībā uz patentiem 339, 340, 341 un 947 saistībā ar jebkādu iespējamu pārkāpuma darbību, kura būtu notikusi pirms nolīguma noslēgšanas (nolīguma 5. pants) (turpmāk tekstā – "pretenziju neizvirzīšanas noteikums"), un, otrkārt, pārskaitīt *Niche* un *Unichem* 11,8 miljonus GBP divos maksājumos (nolīguma 13. pants). Šī summa bija domāta kā pretizpildījums par *Niche* un *Unichem* saistībām un par "būtiskajām izmaksām un iespējamām saistībām, kas varētu rasties *Niche* un *Unichem* saistībā ar šo sabiedrību atbilstoši [strīdīgajai] procedūrai ražota perindoprila izstrādes programmas izbeigšanu".

24 2005. gada 8. februārī *Servier* noslēdza izlīguma nolīgumu arī ar *Matrix* (turpmāk tekstā – "*Matrix* nolīgums"), kas aptvēra visas valstis, kurās pastāvēja patenti 339, 340, 341 un 947, izņemot vienu valsti, kura nav Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalsts (nolīguma 1. iedaļas 1. punkta xiii) apakšpunkts).

25 *Matrix* nolīgumā *Matrix* apņēmās neražot, neuzdot ražošanu, neuzglabāt, neimportēt, nepiedāvāt piegādāt vai neturēt gatavībā perindoprilu, kas ražots atbilstoši strīdīgajai procedūrai, līdz vietējā līmenī beigsies šo patentu termiņš (nolīguma 1. un 2. pants). Taču nolīgumā bija noteikts, ka *Matrix* var tirgot perindoprilu, kas ir ražots atbilstoši strīdīgajai procedūrai, nepārkāpjot šos patentus, pēc minēto patentu termiņa beigām (nolīguma 4. pants). Turklāt *Matrix* bija pienākums līdz šo patentu spēkā esamības beigu datumam vai vēlākais līdz 2005. gada 30. jūnijam anulēt, izbeigt vai apturēt visus savus jau noslēgtos līgumus, kuri attiecas uz perindoprilu, kas tiek ražots atbilstoši strīdīgajai procedūrai, kā arī šā perindoprila TA pieteikumus (nolīguma 7. un 8. pants). Turklāt tā apņēmās neiesniegt nevienu TA pieteikumu attiecībā uz perindoprilu, kas ražots atbilstoši strīdīgajai procedūrai, un nepalīdzēt nevienai trešajai personai iegūt šādu TA (nolīguma 6. pants). Visbeidzot *Matrix* attiecībā uz patentiem 339, 340, 341, 947, 689 un 948 līdz to termiņa beigām – izņemot, lai aizstāvētos tiesvedībās par patenta pārkāpumu, – bija jāatturas no jebkādām prasībām par spēkā neesamību vai prasībām, ar kurām tiek lūgts konstatēt, ka nav noticis patenta pārkāpums (nolīguma 5. pants).

26 Savukārt *Servier* apņēmās, pirmkārt, pret *Matrix* necelt prasību par patenta pārkāpumu attiecībā uz patentiem 339, 340, 341 un 947 saistībā ar jebkādu iespējamu pārkāpuma darbību, kura būtu notikusi pirms *Matrix* nolīguma noslēgšanas (nolīguma 3. pants), un, otrkārt, pārskaitīt *Matrix* 11,8 miljonus GBP divos maksājumos (nolīguma 9. pants). Šī summa bija domāta kā pretizpildījums par *Matrix* saistībām un par "būtiskajām izmaksām un iespējamajām saistībām, kas *Matrix* varētu rasties saistībā ar atbilstoši [strīdīgajai] procedūrai ražota perindoprila izstrādes programmas izbeigšanu".

2. Par nolīgumu starp Niche un Biogaran

27 2005. gada 8. februārī (diena, kurā tika noslēgts izlīguma nolīgums starp *Servier* un *Niche*) starp *Niche* un *Biogaran* tika noslēgts licences un apgādes nolīgums, atbilstoši kuram *Niche* nodod *Biogaran* trīs produktu reģistrācijas lietas (proti, "visu informāciju un/vai datus, ko *Niche* glabā attiecībā uz produktiem un kas ir nepieciešami TA iegūšanai") un spēkā esošu tirdzniecības atļauju, savukārt *Niche* samaksā *Biogaran* summu 2,5 miljonu GBP apmērā (turpmāk tekstā – "*Biogaran* nolīgums").

28 Atbilstoši *Biogaran* nolīgumam *Niche* apņēmās nodot *Biogaran* produkta reģistrācijas lietu, kura attiecās uz produktu A, *Biogaran* ekskluzīvai lietošanai nolūkā iegūt TA Francijā, Apvienotajā Karalistē un vienā valstī, kura neietilpst EEZ, un neekskluzīvai lietošanai – pārējā pasaules daļā. Savukārt abas pārējās reģistrācijas lietas attiecībā uz produktu B un produktu C tika nodotas neekskluzīvai lietošanai visur pasaulē. Konkrēti runājot par produktu B, *Niche* akceptēja nodot *Biogaran* savu attiecībā uz Franciju piešķirto TA. *Biogaran* nolīgumā bija paredzēts, ka pēc TA saņemšanas *Biogaran* bija jāpasūta no *Niche* attiecīgie produkti (nolīguma 2.2. pants). Pamatojoties uz nolīguma 2.5 pantu, *Niche* apņēmās sniegt *Biogaran* visus pārējos tās rīcībā vai kontrolē esošos materiālus un datus, kuri ietilpa atbilstošo TA iegūšanai vajadzīgajā produkta reģistrācijas lietā. Turklāt *Biogaran* bija pienākums darīt visu saprātīgi iespējamo, lai nodrošinātu, ka produkta vai produktu pasūtījumi tiek veikti atbilstošā brīdī, kas ļautu *Niche* saglabāt nemainīgu ražošanas ritmu visā šā nolīguma darbības laikā (nolīguma 4.1. pants). No otras puses, *Biogaran* nolīgumā bija paredzēts, ka šis nolīgums tiks automātiski izbeigts, ja TA netiks iegūtas 18 mēnešu laikā (nolīguma 14.4. pants). Tāpat nolīgumā bija paredzēts, ka nevienai pusei nav tiesību saņemt atlīdzinājumu, ja nolīgums tiek uzteikts atbilstoši tā 14.2 un 14.4 pantam.

29 Kā pretizpildījums par produktu reģistrācijas lietām *Biogaran* nolīguma 2.3. pantā bija paredzēts, ka *Biogaran* maksā summu 2,5 miljonu GBP apmērā, un noteikta maksāšanas kārtība, atbilstoši kurai *Biogaran* bija jāsamaksā *Niche* 1,5 miljoni GPB līdz vēlākais 2005. gada 14. februārim un 1 miljons GBP līdz 2005. gada 5. oktobrim, tajos pašos datumos, kuri *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgumā bija paredzēti, lai veiktu maksājumu 11,8 miljonu GBP apmērā.

F. Par nozares apsekojumu

30 2008. gada 15. janvārī Eiropas Kopienu Komisija izlēma uzsākt izmeklēšanu par farmācijas nozari, pamatojoties uz Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101.] un [102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 17. pantu, lai noskaidrotu, pirmkārt, iemeslus, kāpēc minētajā nozarē ir samazinājušās inovācijas, ņemot vērā tirgū laisto jauno zāļu skaitu, un, otrkārt, iemeslus, kāpēc noteiktas ģenēriskās zāles tirgū ir tikušas laistas novēloti.

31 2008. gada 28. novembrī Komisija publicēja sākotnējo ziņojumu par savas izmeklēšanas rezultātiem, par kuru pēc tam tika veikta sabiedriska apspriešana. 2009. gada 8. jūlijā tā pieņēma paziņojumu, kurā bija izklāstīts tās izmeklēšanas ziņojuma attiecībā uz farmācijas nozari kopsavilkums. Komisija šajā ziņojumā tostarp norādīja, ka ir jāturpina uzraudzīt izlīgumus tiesvedībās patentu jomā, kuri noslēgti starp oriģinālo zāļu uzņēmumiem un ģenērisko zāļu uzņēmumiem, lai labāk izprastu, kā šie izlīgumi tiek izmantoti, un identificētu izlīgumus, kas kavē ģenērisko zāļu ienākšanu tirgū par ļaunu patērētājiem Savienībā un var tikt uzskatīti par konkurences noteikumu pārkāpumiem. Komisija pēc tam sagatavoja sešus ikgadējus ziņojumus par patentu jomā panāktu izlīgumu uzraudzību.

G. Par administratīvo procedūru un apstrīdēto lēmumu

32 2008. gada 24. novembrī Komisija veica iepriekš nepieteiktas pārbaudes attiecīgo sabiedrību telpās. 2009. gada janvārī Komisija vairākām sabiedrībām nosūtīja informācijas pieprasījumus.

33 2009. gada 2. jūlijā Komisija pieņēma lēmumu uzsākt procedūru pret *Servier* un prasītāju, kā arī citām ģenērisko zāļu sabiedrībām.

34 2009. gada augustā un pēc tam no 2009. gada decembra līdz 2012. gada maijam Komisija nosūtīja vairākus informācijas pieprasījumus gan *Niche*, gan *Servier*. Pēc tam, kad *Servier* divreiz bija atteikusies sniegt informāciju par *Biogaran* nolīgumu, Komisija, pamatojoties uz Regulas Nr. 1/2003 18. panta 3. punktu, pieņēma lēmumu, kurā tika pieprasīts sniegt tai virkni informācijas. Atbilde uz šo pieprasījumu tika sniegta 2011. gada 7. novembrī.

35 2012. gada 27. jūlijā Komisija izdeva paziņojumu par iebildumiem, kas tika nosūtīts vairākām sabiedrībām, tostarp prasītājai, kura uz šo paziņojumu atbildēja 2013. gada 14. janvārī.

36 Attiecīgo sabiedrību, tai skaitā prasītājas, uzklausīšana notika no 2013. gada 15. aprīļa līdz 18. aprīlim.

37 2013. gada 18. decembrī Komisija piešķīra piekļuvi savāktajiem vai pēc paziņojuma par iebildumiem plašāk izplatītajiem pierādījumiem un nosūtīja faktu izklāstu, uz kuru prasītāja atbildēja 2014. gada 21. janvārī.

38 Uzklausīšanas amatpersona savu nobeiguma ziņojumu sniedza 2014. gada 7. jūlijā.

39 2014. gada 9. jūlijā Komisija pieņēma Lēmumu C(2014) 4955 *final* par LESD 101. un 102. panta piemērošanas procedūru (Lieta AT.39612 – Perindoprils (*Servier*)) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

40 Apstrīdētā lēmuma 1. pantā ir konstatēts, ka sabiedrības *Unichem*, tai skaitā tās meitasuzņēmums *Niche*, un *Servier*, tai skaitā tās meitasuzņēmums *Biogaran*, ir pārkāpušas LESD 101. pantu, piedaloties izlīguma nolīgumā, kas ir noslēgts tiesvedībās patentu jomā, par to saņemdamas atlīdzību; minētais pārkāpums aptver visas dalībvalstis, izņemot Horvātiju un Itāliju, un notika laikposmā, kas sākās 2005. gada 8. februārī, izņemot Latvijas gadījumā (laikposms sākās 2005. gada 1. jūlijā), Bulgārijas un Rumānijas gadījumā (laikposms sākās 2007. gada 1. janvārī), kā arī Maltas gadījumā (laikposms sākās 2007. gada 1. martā), un beidzās 2008. gada 15. septembrī, izņemot Nīderlandes gadījumā (laikposms beidzās 2007. gada 1. martā) un Apvienotās Karalistes gadījumā (laikposms beidzās 2007. gada 6. jūlijā).

41 Komisija uzskatīja, ka *Biogaran* nolīgums bija vēl viens pamudinājums, lai pārliecinātu *Niche* vairs neienākt šajā tirgū, un norādīja uz *Biogaran* tiešo līdzdalību tā mātesuzņēmuma *Servier* izdarītajā pārkāpumā.

42 Proti, Komisija apstrīdētā lēmuma 1349.–1354. apsvērumā konstatēja, ka līdzās neto vērtības nodošanai *Servier* ar *Biogaran* nolīgumu esot sniegusi *Niche* papildu pamudinājumu. Komisija uzsvēra, ka 2005. gada 8. februārī, proti, tajā pašā datumā, kurā tika noslēgts *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgums, *Niche* noslēdza arī *Biogaran* nolīgumu un ka, pamatojoties uz šo līgumu, *Biogaran* ir pārskaitījusi *Niche* 2,5 miljonus GBP kā pretizpildījumu par produktu reģistrācijas lietu un TA nodošanu attiecībā uz farmaceitiskiem produktiem, kuri nav saistīti ar perindoprilu.

43 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu *Servier* un *Biogaran* solidāri ir uzlikts naudas sods 131 532 600 EUR apmērā. Turklāt *Biogaran*, pamatojoties uz šā paša lēmuma 8. pantu, ir pienākums atturēties no konstatētā pārkāpuma, par kuru tā ir sodīta, atkārtošanas un no jebkādas darbības vai rīcības, kam ir tāds pats vai līdzīgs mērķis vai sekas.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

44 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 19. septembrī, prasītāja cēla šo prasību.

45 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdētā lēmuma 1., 7. un 8. pantu, ciktāl tie attiecas uz prasītāju;

– pakārtoti – izmantot savu neierobežoto kompetenci, lai ļoti būtiski samazinātu tai uzliktā naudas soda apmēru;

– attiecināt uz to jebkādu pilnīgu vai daļēju apstrīdētā lēmuma atcelšanu *Servier* celtās prasības ietvaros un no tā izdarīt secinājumus neierobežotās kompetences ietvaros;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

46 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Par pieņemamību

A. Par prasījumu trešo daļu, ar kuru prasītāja lūdz attiecināt uz to jebkādu apstrīdētā lēmuma atcelšanu, kas notikusi Servier uzsāktajā tiesvedībā

47 Iesākumā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. pantu un Vispārējās tiesas 1991. gada 2. maija Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu prasības pieteikumā ir jānorāda strīda priekšmets un kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem.

48 Saskaņā ar iedibinātu judikatūru šai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un Vispārējā tiesa varētu lemt par attiecīgo prasību. Tas pats attiecas arī uz katru prasījumu, kam jāpievieno attiecīgi pamati un argumenti, kuri ļautu gan atbildētājam, gan tiesai novērtēt tā pamatotību (skat. spriedumu, 1994. gada 7. jūlijs, *Dunlop Slazenger*/Komisija, T-43/92, EU:T:1994:79, 183. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi, lai prasība būtu pieņemama, ir nepieciešams, lai būtiskie faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz kuriem balstīta prasība, vismaz kopsavilkuma veidā, bet loģiski un saprotami izrietētu no paša prasības pieteikuma teksta. Šajā ziņā, kaut arī atsevišķos jautājumos prasības pieteikuma pamatdaļu var pamatot un papildināt, atsaucoties uz konkrētiem tam pievienoto dokumentu fragmentiem, vispārēja atsauce uz citiem dokumentiem, pat ja tie ir pievienoti prasības pieteikumam, nevar atsvērt būtisko juridisko argumentu neesamību, kam atbilstoši iepriekš atgādinātajām normām ir jābūt ietvertiem prasības pieteikumā. Turklāt Vispārējai tiesai nav pienākuma pielikumos meklēt un identificēt pamatus un argumentus, ko tā varētu uzskatīt par tādiem, kuri veido prasības pamatojumu, jo pielikumi ir izmantojami vienīgi pārbaudes veikšanas un tehniskos nolūkos (skat. spriedumu, 2007. gada 17. septembris, *Microsoft*/Komisija, T-201/04, EU:T:2007:289, 94. punkts un tajā minētā judikatūra). *A fortiori* vispārēja norāde prasības pieteikumā uz pamatiem un argumentiem, kuri ir izvirzīti citā prasības pieteikumā, pat ja tas ir iesniegts saistītā lietā, neatbilst iepriekš minētajam nosacījumam (spriedums, 2011. gada 24. marts, *Legris Industries* /Komisija, T-376/06, nav publicēts, EU:T:2011:107, 32. punkts).

49 Šajā gadījumā ir jāuzskata, ka vispārēja norāde prasības pieteikumā – nesniedzot nekādu precizējumu vai skaidrojumu – uz pamatiem un argumentiem, kuri ir izvirzīti tādas prasības pamatošanai, kas ir celta lietā, kurā taisīts šodien pasludinātais spriedums *Servier* u.c./Komisija (T-691/14), neatbilst iepriekš minētajam nosacījumam.

50 Turklāt – pat pieņemot, ka ar prasības pieteikuma prasījumu trešo daļu prasītāja vēlējās atsaukties uz judikatūru, saskaņā ar kuru Savienības tiesai ir jāattiecina uz sabiedrību tāda lēmuma atcelšana, kas ir taisīts par labu citai sabiedrībai, ja tās veido vienu ekonomisku vienību (spriedums, 2013. gada 22. janvāris, Komisija/*Tomkins*, C-286/11 P, EU:C:2013:29, 43. un 44. punkts), ko tā ir apgalvojusi replikas rakstā, – šis prasījums nevar tikt atbalstīts. Proti, ar šodien pasludināto spriedumu lietā *Servier* u.c./Komisija (T-691/14) Vispārējā tiesa noraidīja prasību, ciktāl tā attiecās uz *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgumu. Līdz ar to prasītāja sev par labu nevar atsaukties uz apstrīdētā lēmuma atcelšanu, kas notikusi *Server* uzsāktajā tiesvedībā.

51 No tā izriet, ka prasītājas trešā prasījumu daļa, kurā tā vēlējās pārņemt *Servier* prasījumus un procesuālos rakstus, ir jānoraida.

B. Par atsevišķu iebildumu raksta pielikumu un šajā rakstā sniegto pierādījumu pieņemamību

1. Lietas dalībnieku argumenti

52 Ievadam prasītāja replikas rakstā apgalvo, ka Komisija, lai pamatotu apstrīdētajā lēmumā pausto nostāju, iebildumu rakstā ir atsaukusies uz jauniem dokumentiem un argumentiem. Proti, iebildumu raksts (40. lpp. apjomā) daļēji balstoties uz jauniem faktiem, kuru galvenais mērķis esot pamatot apstrīdēto lēmumu, kurā *Biogaran* izvirzītajiem pārmetumiem no 919. lpp. ir veltītas tikai 6. lpp. Balstoties uz judikatūru, prasītāja apgalvo, ka jaunu pierādījumu izmantošana tiesvedības stadijā apdraudot tiesības uz aizstāvību.

53 Prasītāja lūdz atzīt par nepieņemamiem noteiktus iebildumu raksta pielikumus, jo 23 no tiem ir angļu valodā un neesot sniegts to tulkojums tiesvedības valodā, proti, franču valodā.

54 Komisija apstrīd, ka tā ir iesniegusi jaunus pierādījumus, lai pamatotu apstrīdētā lēmuma likumību, un ka tā nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu. Proti, saikne starp *Biogaran* nolīgumu un izlīgumu sīkāk esot izskaidrota apstrīdētā lēmuma 561.–569. un 1351.–1354. apsvērumā.

55 Komisijas ieskatā, trīs apstākļi, kas apstiprina saikni starp *Biogaran* nolīgumu un izlīgumu, nevar tikt kvalificēti kā "jauni", jo tie bija apstrīdētajā lēmumā vai izrietēja no paša minētā lēmuma konstatējumiem. Vispirms M. būtiskā loma sarunās, kuras notika starp *Niche* un *Servier*, bija minēta apstrīdētā lēmuma 532. un 538. apsvērumā. Turpinājumā diskusijas par *Niche* vēlmi saņemt lielāku summu nekā sabiedrībai *Matrix* piešķirtā summa esot minētas apstrīdētā lēmuma preambulas 577. apsvērumā. Visbeidzot *Biogaran* loma attiecībās starp *Servier* un ģenērisko zāļu sabiedrību *Lupin Ltd* arī esot minēta apstrīdētā lēmuma 979. apsvērumā.

2. Vispārējās tiesas vērtējums

56 Prasītāja apgalvo, ka Komisija, lai novērstu pamatojuma nepietiekamību, pārkāpdama tiesību uz aizstāvību ievērošanas principu, iebildumu rakstā ir atsaukusies uz jauniem dokumentiem un argumentiem apstrīdētajā lēmumā paustās nostājas pamatošanai.

57 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka tiesvedībā par prasību atcelt tiesību aktu Komisija apstrīdētā lēmuma pamatojumam nevar iesniegt jaunus apsūdzošus pierādījumus, kuri nav minēti lēmumā. Taču Tiesa un Vispārējā tiesa ir atzinusi, ka apstrīdētā lēmuma autors var sniegt precizējumus tiesvedības stadijā, lai papildinātu pamatojumu, kas jau pats par sevi ir pietiekams, jo šie precizējumi var būt lietderīgi, Savienības tiesai veicot lēmuma pamatojuma saturisko kontroli, tādēļ, ka tie ļauj iestādei paskaidrot tās lēmuma pamatā esošos iemeslus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2000. gada 16. novembris, *Finnboard* /Komisija, C-298/98 P, EU:C:2000:634, 46. punkts; 2011. gada 13. jūlijs, *ThyssenKrupp Liften*

Ascenseurs/Komisija, T-144/07, no T-147/07 līdz T-150/07 un T-154/07, EU:T:2011:364, 146.–149. punkts, un 2012. gada 27. septembris, *Ballast Nedam*/Komisija, T-361/06, EU:T:2012:491, 49. punkts).

58 Šajā lietā Komisija, sniedzot precizējumus iebildumu rakstā, nav nedz neizpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu, nedz pārkāpusi prasītājas tiesības uz aizstāvību. Proti, ar iebildumu rakstā norādītajiem faktiskajiem apstākļiem, kurus prasītāja ir kvalificējusi kā "jaunus", ir tikai pamatota Komisijas nostāja par saiknes pastāvēšanu starp *Biogaran* nolīgumu un izlīgumu, un tie skaidri izriet no apstrīdētā lēmuma.

59 Vispirms, runājot par jautājumu, vai Komisija varēja sniegt papildu netiešos pierādījumus attiecībā uz noteiktu *Biogaran* un *Servier* darbinieku dalību sarunās par *Biogaran* nolīgumu un izlīgumu, ir jānorāda, ka 2005. gada 4. februāra e-pasts, kas apstrīdētajā lēmumā ir minēts vairākas reizes (566. un 1351. apsvērums) un ir iekļauts iebildumu raksta B.10. pielikumā, liecina, ka, pirmkārt, M. attiecībā uz *Niche* ir pildījis zināmu lomu sarunās par abiem nolīgumiem (skat. arī apstrīdētā lēmuma 538. apsvērumu), un, otrkārt, ka L., *Servier* grupas juridiskā dienesta vadītāja, kura ir šā e-pasta kopijas adresāte, bija iesaistīta sarunās. No šā paša e-pasta izriet, ka persona, kura veica sarunas ar *Biogaran* prasītājas vārdā, arī parakstīja brīdinājuma vēstuli, kuru *Servier* nosūtīja *Matrix* 2005. gada 7. februārī, proti, dienu pirms izlīguma noslēgšanas.

60 Turpinājumā, runājot par sarunām starp *Niche* un *Matrix* un *Niche* vēlmi saņemt lielāku summu nekā *Matrix*, Komisija pamatoti apgalvo, ka šie apstākļi izriet no apstrīdētā lēmuma preambulas 577. apsvēruma.

61 Visbeidzot, runājot par *Biogaran* vadītāja iespējamo lomu izlīguma noslēgšanā starp *Servier* un ģenērisko zāļu sabiedrību *Lupin*, Komisijai ir tiesības iebildumu rakstā atbildēt uz prasītājas argumentiem, ar kuriem prasītāja vēlējās pierādīt, ka Komisijas nostājā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, proti, ka ar apstrīdēto lēmumu *Biogaran* tiek uzlikta atbildība par *Servier* rīcību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 13. jūlijs, *ThyssenKrupp Liften Ascenseurs*/Komisija, T-144/07, no T-147/07 līdz T-150/07 un T-154/07, EU:T:2011:364, 146.–149. punkts, un 2012. gada 27. septembris, *Ballast Nedam*/Komisija, T-361/06, EU:T:2012:491, 49. un 50. punkts). Proti, Komisija atsaucās uz B., *Biogaran* dibinātāja un priekšsēdētāja, lomu starp *Servier* un *Lupin* noslēgtajā nolīgumā, lai parādītu, ka *Biogaran* varēja saukt pie atbildības par tās tiešo piedalīšanos pārkāpumā, nevis tās mātesuzņēmumam pārmesto rīcību.

62 Runājot par atsevišķu iebildumu raksta pielikumu pieņemamību, prasītāja apgalvo, ka attiecīgie dokumenti ir angļu valodā un tiem nav pievienots tulkojums tiesvedības valodā, proti, franču valodā.

63 Saskaņā ar 35. panta 3. punkta pirmo un otro daļu Vispārējās tiesas 1991. gada 2. maija Reglamentā, kurš bija spēkā dienā, kad tika iesniegts iebildumu raksts, tiesvedības valodu izmanto tostarp dalībnieku procesuālajos rakstos un mutvārdu paskaidrojumos, t.sk. tiem pievienotajos dokumentos, un visiem iesniegtajiem vai pievienotajiem dokumentiem, kas sastādīti kādā citā valodā, jāpievieno tulkojums tiesvedības valodā. Vispārējās tiesas 2007. gada 5. jūlija norādījumu kancelejai 7. panta 5. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka, ja dokumentiem vai pielikumiem, kas pievienoti procesuālajam rakstam vai aktam, nav pievienots tulkojums tiesvedības valodā, kanceleja lūdz, lai attiecīgais lietas dalībnieks to iesniedz, ja šis tulkojums ir vajadzīgs pareizai tiesvedības norisei. No 2012. gada 24. janvāra Praktisko norādījumu lietas dalībniekiem Vispārējā tiesā (OV 2012, L 68, 23. lpp.) 64. un 68. punkta izriet – ja iebildumu raksts neatbilst formas prasībām attiecībā uz citā valodā sagatavotu dokumentu tulkojumu tiesvedības valodā, tiek noteikts saprātīgs termiņš trūkumu novēršanai.

64 Ņemot vērā šos noteikumus, ir jāuzskata, ka – ja vien kāds no lietas dalībniekiem to nelūdz – sekretārs uzdod tulkojumu nodrošināt tikai tad, ja tas izrādās nepieciešams pareizai tiesvedības norisei (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 15. jūnijs, *Mediaset*/Komisija, T-177/07, EU:T:2010:233, 37. punkts).

65 Šajā lietā ir jākonstatē, ka prasītāja nav skaidri lūgusi, lai Vispārējā tiesa pieprasa Komisijai veikt angļu valodā sagatavoto iebildumu raksta pielikumu tulkojumu franču valodā, proti, tiesvedības valodā šajā lietā. Tā ir tikai apstrīdējusi šo pielikumu pieņemamību, apgalvojot, ka šie dokumenti nav sagatavoti tiesvedības valodā. Tomēr Komisija ar 2015. gada 28. septembra vēstuli saprātīgā laikposmā pēc iebildumu raksta iesniegšanas Vispārējās tiesas kancelejā iesniedza minēto pielikumu tulkojumu franču valodā. Turklāt prasītāja varēja izteikt savus apsvērumus par šiem dokumentiem tiesas sēdes laikā. Līdz ar to jebkurā gadījumā – nepastāvot nepieciešamībai noteikt, vai šis tulkojums bija nepieciešams pareizai procedūras norisei, – iebilde par nepieņemamību, ko prasītāja ir izvirzījusi pret attiecīgajiem pielikumiem, ir jānoraida.

66 Tādējādi prasītājas izvirzītās iebildes par nepieņemamību ir jānoraida.

IV. Par lietas būtību

67 Prasītāja savu prasījumu atbalstam izvirza trīs pamatus. Pirmkārt, tā apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā nav pierādīta tās piedalīšanās kādā konkurences noteikumu pārkāpumā. Otrkārt, tā apstrīd Komisijas vērtējumu par faktiem attiecībā uz papildu pamudinošas priekšrocības pastāvēšanu, kas izriet no *Biogaran* nolīguma. Treškārt, tā apgalvo, ka Komisija, uzliekot tai sodu, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Vispirms ir jāizvērtē otrais pamats, pēc tam – pirmais pamats un visbeidzot – trešais pamats.

A. Par pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka ir notikusi faktu sagrozīšana, ciktāl apstrīdētajā lēmumā ir kļūdaini secināts, ka Biogaran nolīgums esot bijis papildu pamudinājums, lai iedrošinātu Niche noslēgt izlīgumu ar Servier

68 Ar šo pamatu prasītāja apstrīd vērtējumu, ko Komisija ir sniegusi par aplūkotajiem faktiem, kā rezultātā tā secināja, ka pastāv konkurences ierobežojums.

1. Lietas dalībnieku argumenti

a) Par kļūdu vērtējumā, analizējot saikni starp Biogaran nolīgumu un izlīguma nolīgumu

1) Par nolīgumiem veikto sarunu hronoloģiju

69 Prasītāja apgalvo, ka par abiem nolīgumiem veikto sarunu norise esot bijusi atšķirīga, kaut arī *Biogaran* nolīguma un *Servier* un *Niche* izlīguma nolīguma parakstīšana notika vienā un tajā pašā dienā. Proti, vairāki tā laika dokumenti liecina, ka *Biogaran* sarunas par *Biogaran* nolīgumu sāka 2002. gadā – gandrīz divus gadus pirms tika uzsāktas sarunas par izlīgumu. Tādējādi prasītāja apstrīd apgalvojumu, ka sarunas par abiem nolīgumiem esot notikušas vienā un tajā pašā laikposmā, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma 1351. apsvēruma.

70 Apstāklis, ka prasītāja sāka sarunas par *Biogaran* nolīgumu, kamēr vēl nebija sācies strīds starp *Servier* un *Niche*, pierādot, ka *Biogaran* bija autonomi, patstāvīgi un atsevišķi ieinteresēta parakstīt šo nolīgumu neatkarīgi no izlīguma.

71 Prasītāja apgalvo, ka abu nolīgumu noslēgšana vienā un tajā pašā dienā norāda nevis uz to, ka pastāv saikne, bet gan tikai uz to, ka *Servier* un *Niche* strīda blakusiedarbība bija iepriekš starp *Niche* un *Biogaran* notiekošo sarunu apturēšana, kuras esot tikušas atsāktas 2005. gada februārī – dažas dienas pirms izlīguma nolīguma parakstīšanas.

72 Komisija apgalvo, ka tā apstrīdētajā lēmumā ir pierādījusi, ka sarunu hronoloģija apstiprina, ka pastāv saikne starp izlīguma nolīgumu un *Biogaran* nolīgumu.

73 Pirmkārt, *Niche* 2011. gada 15. jūnija paziņojumā esot apstiprinājusi, ka sarunas par izlīguma nolīgumu un *Biogaran* nolīgumu ir notikušas vienlaikus. Otrkārt, starp *Niche* un *Biogaran* iepriekš veiktās sarunās esot attiekušās vienīgi uz produktu A un tikai 2005. gada februārī esot tikušas paplašinātas, attiecinot tās arī uz citām molekulām. Nolīguma tvērums tādējādi esot ticis paplašināts pēdējā brīdī, ko apstiprinot 2005. gada 4. februāra e-pasts, kuru *Biogaran* advokāts nosūtīja *Niche*. Treškārt, saziņa starp *Biogaran* un *Niche* vēl turpinājās 2004. gada augustā, t.i., vairāk nekā vienu mēnesi pēc tiesvedības uzsākšanas Apvienotajā Karalistē. Kaut arī šai saziņai nebija rezultāta, sarunas starp *Biogaran* un *Niche* esot tikušas atsāktas tikai izlīguma sarunu ietvaros, kamēr tiesvedība starp *Servier* un *Niche* vēl turpinājās. Tādējādi nešķietot, ka sarunas par produktu A ir tikušas apturētas 2004. gada jūnijā uzsāktās tiesvedības dēļ.

2) Par juridisko saikni starp izlīguma nolīgumu un Biogaran nolīgumu

74 Prasītājas ieskatā, pretēji tam, ko Komisija norādījusi apstrīdētā lēmuma 1190. apsvērumā, *Biogaran* parakstītais nolīgums nav ticis "pakārtots" tam, ka *Niche* akceptē izlīguma nolīguma nosacījumus. Proti, nevienā no abiem nolīgumiem nav paredzēts, ka tā parakstīšana vai izpilde ir atkarīga no otra nolīguma parakstīšanas vai izpildes.

75 Turklāt prasītāja uzsver, ka uz abiem nolīgumiem attiecas dažādas tiesību sistēmas un tie neietilpst vienā jurisdikcijā. Abi nolīgumi nesaistot arīdzan vienas un tās pašas *Servier* grupā ietilpstošās juridiskās personas un neesot tikuši parakstīti vienā un tajā pašā vietā – *Biogaran* nolīgums esot parakstīts Parīzē (Francija), savukārt *Niche* un *Servier* izlīguma nolīgums ir parakstīts Londonā (Apvienotā Karaliste).

76 Papildus tam prasītāja precizē, ka abos nolīgumos paredzētie maksājuma datumi esot tikai daļēji identiski, jo *Biogaran* maksājumi saistībā ar licencē atļauto apgādi esot bijuši vēlāki.

77 Prasītāja piebilst, ka Komisijas nostāja par saiknes pastāvēšanu starp abiem nolīgumiem lielā mērā balstās uz *Niche* paziņojumiem, kaut arī šo paziņojumu nekonkrētumam būtu vajadzējis likt Komisijai tos izmantot ar piesardzību. Komisija esot vienkārši neņēmusi vērā tās nostājai pretrunā esošus paziņojumus tikai tā iemesla dēļ, ka tie esot sniegti pēc paziņojuma par iebildumiem un tādējādi tie esot ar mazāku pierādījuma spēku nekā iepriekš administratīvajā procesā sniegtie paziņojumi.

78 Komisija apgalvo, ka abi nolīgumi, par kuriem sarunas notika vienlaicīgi, tika noslēgti vienā un tajā pašā dienā un tajos tika paredzēti maksājumi pa daļām tieši tajos pašos datumos attiecībā uz produktu reģistrācijas lietu nodošanu, kura bija 2,5 miljonu GBP maksājuma pamatā. Tā apgalvo, ka *Niche* administratīvās procedūras laikā vairākkārt skaidri apstiprināja – it īpaši atbildē uz paziņojumu par iebildumiem –, ka *Biogaran* nolīgumu ierosināja *Servier*, lai *Niche* piešķirtu visu kompensāciju, kas nolīgta kā pretizpildījums par vispārējā izlīguma nolīguma noslēgšanu. Komisija atsaucas uz *Servier* un *Niche* izlīguma projektu, kurā rokrakstā veiktā norāde "ramiprils" ir veikta iepretim norādei "2,5 miljoni". Komisijas ieskatā, šie apstākļi liecinot, ka cena, ko *Servier* maksā apmaiņā pret *Niche* saistībām, ietverot maksājumu 2,5 miljonu GBP apmērā, kas ir paredzēts saistībā ar ramiprila reģistrācijas lietu, t.i., *Biogaran* nolīgumā.

79 Komisija atzīst, ka *Niche* savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem ir piebildusi, ka *Biogaran* nolīgums ir īsts komerciāls nolīgums ar īstu pretizpildījumu. Tomēr šajā pašā dokumentā *Niche* esot apgalvojusi, ka dažkārt varot gadīties – kaut arī tā nav normāla komercprakse –, ka vairāki nolīgumi attiecībā uz vairākiem produktiem tiek noslēgti vienlaikus. Turklāt Komisija uzsver, ka *Niche* paziņojumi, kas ir sniegti brīdī, kad *Niche* bija zināms par iebildumiem, kuri pret to ir izvirzīti, nav tāds pats pierādījuma spēks kā paziņojumiem *in tempore non suspecto*.

80 Komisija arī apgalvo, ka 2005. gada 4. februāra e-pasts, kuru *Biogaran* advokāts nosūtīja *Niche* saistībā ar attiecīgo summu, apstiprina, ka pastāv saikne starp šiem diviem nolīgumiem. Puses esot vienojušās par summu, kuru *Biogaran* ir jāmaksā *Niche*, un tās pēc tam ir apspriedušas *Biogaran* nolīguma saturu. Tātad minētā nolīguma galvenais mērķis esot bijis sniegt papildu pamudinājumu *Niche*, nevis noslēgt komerciālu nolīgumu, kā *Biogaran* to apgalvo prasības pieteikuma 75. punktā. Proti, šis nolīgums neliecinot, ka *Biogaran* interesēja šie produkti, nedz arī ka tai bija jebkāds pamudinājums tirgot šos produktus, kuri nolīguma tvērumā tika iekļauti tikai sarunu noslēgumā.

81 Turklāt Komisija uzskata, ka, pat ja *Biogaran* nolīguma un izlīguma nolīguma parakstītāji nav vieni un tie paši, sarunās daļēji piedalījās vieni un tie paši sarunu veicēji. Tāpat *Biogaran* nolīguma projekts esot ticis pārsūtīts *Servier* grupai un grupas juridiskā dienesta vadītāja L. bija iekļauta tā e-pasta kopijā, ko *Biogaran* 2005. gada 4. februārī nosūtīja *Niche*, lai gan šis e-pasts attiecās uz līgumu, kuru bija jānoslēdz *Biogaran*, un viņai tika nosūtīta arī starp *Niche* un *Biogaran* 2004. gada 20. jūlijā par produkta A kapsulām noslēgtā nolīguma kopija.

3) Par nodomu pamudināt Niche

82 Prasītāja apgalvo, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nav pierādījusi, ka *Biogaran* esot bijis nodoms mudināt *Niche* parakstīt izlīgumu. Tāpat Komisija neesot sīkāk izskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ *Servier* it kā esot izmantojusi *Biogaran* starpniecību, lai veiktu šo papildu maksājumu 2,5 miljonu GBP apmērā, kaut arī *Servier* pati apņēmās samaksāt *Niche* summu 11,8 miljonu GBP apmērā.

83 Komisija apgalvo, ka *Niche* un *Matrix*, slēgdamas attiecīgos izlīgumus ar *Servier*, apsprieda summu sadali savstarpēji. 2005. gada septembra iekšējs *Matrix* dokuments liecinot, ka summas, kuras bija izlīgumu priekšmets, starp *Niche* un *Matrix* ir tikušas nolīgtas un sadalītas vienādās daļās, kaut arī *Matrix* vēlējās saņemt vairāk nekā *Niche* (apstrīdētā lēmuma 577. apsvērums). Atsevišķa nolīguma noslēgšana starp *Biogaran* un *Niche* esot skaidri ļāvusi palielināt maksājumu, kuru *Servier* grupa veica sabiedrībai *Niche*, vienlaikus no šā darījuma izslēdzot *Matrix*. Turklāt *Niche* esot apstiprinājusi, ka maksājums veido daļu no "total overall compensation" (vispārējās atlīdzības sistēmas) 15,7 miljonu GBP apmērā, kas nolīgta starp *Servier* un *Niche*.

84 Komisija piebilst, ka tai nebija jāpierāda, ka *Biogran* ir bijis nodoms pamudināt *Niche* parakstīt izlīgumu. Proti, pušu nodoms nav nepieciešams elements, lai konstatētu nolīguma ierobežojošo raksturu. Turklāt Komisija uzskata, ka tā ir pierādījusi, ka abi *Biogaran* un tā mātesuzņēmuma *Servier* ar *Niche* noslēgtie nolīgumi ir nedalāmi. Tā kā *Biogaran* un *Servier* veido vienu ekonomisku vienību, neesot bijis nepieciešams pierādīt, ka šīs vienības ietvaros katrai tās sastāvdaļai bija nodoms mudināt *Niche* parakstīt izlīguma nolīgumu.

85 Komisija apgalvo, ka *Biogaran* nolīguma noteikumi, saskaņā ar kuru puses nevar prasīt atmaksāt samaksātās summas, ja nav izdevies saņemt TA, nebija vērsti uz to, lai mudinātu *Biogaran* pieprasīt TA.

86 Proti, vispirms *Biogaran* līgumiskās saistības neesot ietvērušas pienākumu pieprasīt TA, pamatojoties nodotajām reģistrācijas lietām (*Biogaran* nolīguma 2.2. un 3. pants).

87 Turklāt, ja *Biogaran* nebūtu saņēmusi TA 18 mēnešu laikā un atbilstoši *Biogaran* nolīguma 14.2. un 14.4. pantam, nolīgums būtu ticis automātiski izbeigts un maksājums, ko *Niche* jau veikusi, nebūtu atgūstams.

88 *Biogaran* neesot arīdzan bijis nekāda ekskluzivitātes pienākuma saistībā ar iesniegtajām produktu reģistrācijas lietām, un tāpēc tā esot varējusi viegli izvairīties no saistībām pret *Niche*, nepieprasot TA uz reģistrācijas lietu pamata, jo *Biogaran* nebija šāda pienākuma. Tieši tas esot arī noticis, jo *Biogaran* ir noslēgusi vēl vienu nolīgumu ar sabiedrību A. par vairāku reģistrācijas lietu iegādi, kuras arī attiecas

uz produktu A tā dažādās devās. Komisija norāda, ka – pretēji *Biogaran* nolīgumam – ar sabiedrību A. noslēgtajā nolīgumā bija paredzēts, ka sabiedrība A. atlīdzina *Biogaran* veiktos maksājumus TA neiegūšanas gadījumā. Šāda atšķirība starp šo divu nolīgumu noteikumiem liekot domāt, ka *Niche* nebija nekādas garantijas, ka *Biogaran* pieprasīs TA un atbilstoši *Biogaran* nolīgumam iepirks produktus no *Niche*. Proti, tā kā veicamais maksājums *Niche* jebkurā gadījumā esot bijis jāsamaksā, pirms ir iespējams zināt, ka *Biogaran* saņems TA, *Niche* neesot bijis garantijas, ka *Biogaran* pieprasīs TA un iepirks produktus no *Niche*.

89 Visbeidzot Komisija apgalvo, ka *Biogaran* skaidrojumi saistībā ar 2,5 miljonu GBP samaksu ir maz ticami. Proti, *Biogaran* neesot varējusi pamatot, kā tā varētu samaksāt šādu summu, nedz kā pamudinājumu tai pieprasīt TA, nedz kā līdzekli, lai nodrošinātu vēl vienu produkta A piegādes avotu, nedz kā līdzekli, lai iegūtu "nodrošinājuma reģistrācijas lietas", kuras izvēlētas nejauši (izņemot produktu A) un kā tā varēja uzņemties risku, ka šis maksājums tiek zaudēts. Tāpat Komisijai ir šaubas par *Biogaran* nolīguma neparasto struktūru, it īpaši to, ka maksājums ir neatlīdzināms. Proti, *Biogaran* nolīgums atšķiroties no nolīguma, kas noslēgts ar sabiedrību A., kurā ir noteikts, ka TA neiegūšanas gadījumā sabiedrība A. atlīdzina saņemto maksājumu.

b) Par prasītājas komercintereses noslēgt Biogaran nolīgumu ņemšanu vērā

90 Prasītāja apgalvo, ka *Biogaran* nolīgums ir pamatots ar *Biogaran* komerciāli leģitīmo un konkurenci veicinošo vēlmi nodrošināt vairākus piegādes avotus, lai ieviestu un izstrādātu produktus ģenērisko zāļu tirgū, konkrēti produktu A, vēršoties pie *Niche* – ilglaicīga partnera, kura rīcībā bija nepieciešamās reģistrācijas lietas un apgādes spējas. Faktu, ka 2,5 miljonu GBP maksājums bija leģitīms pretizpildījums par *Biogaran* nolīgumā iegūtajā tiesībām, apstiprinot apstāklis, ka Komisija šo summu neesot ņēmusi vērā, kad tā apstrīdētajā lēmumā aprēķināja *Niche* uzliekamo naudas sodu.

91 Komisija noraida prasītājas izvirzīto apgalvojumu par apgādes avotu nodrošināšanu, ko tā kvalificē kā "maz ticamu", jo *Biogaran* neesot neko darījusi, lai saņemtu TA.

1) Par produktu A

92 Prasītāja uzsver, ka, ņemot vērā produkta A komerciālos panākumus, *Biogaran* bija būtiski iegūt šo zāļu ģenēriskās formas ražošanas uzsākšanai nepieciešamās tiesības. Tādējādi, lai nodrošinātu apgādi, *Biogaran* esot vēlējusies iegūt divas reģistrācijas lietas no dažādiem tirgus dalībniekiem, noslēdzot divus nolīgumus – pirmo ar sabiedrību A. 2004. gada decembrī un otro ar *Niche* 2005. gada februārī. Prasītāja uzsver, ka alternatīvu apgādes avotu nodrošināšana ir parasta ģenērisko zāļu sabiedrību prakse, kas ir skaidrojama ar tehniskajām un no tiesiskā regulējuma izrietošajām problēmām, ar kurām ir jāsaskaras ģenērisko zāļu izstrādes laikā.

93 Prasītāja apgalvo, ka šajā gadījumā divu piegādes avotu nodrošināšana bija vajadzīga divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, *Niche* produkta A 10 mg reģistrācijas lieta izrādījās ļoti vāja analītiskajā daļā, kas būtu varējusi aizkavēt kompetento iestāžu veikto novērtējumu (prasības pieteikuma A.17. pielikums). Otrkārt, *Agence française de sécurité sanitaire des produits de santé* [Francijas Zāļu un veselības produktu drošuma aģentūras] (*Afssaps*) 2005. gada jūlijā veiktais izmeklēšanas pasākums attiecībā uz vairākām sabiedrības A. reģistrācijas lietām esot radījis šaubas par to derīgumu (prasības pieteikuma A.18. pielikums).

94 Turklāt vēl viena produkta A avota nodrošināšana no *Niche* esot sniegusi vairākas priekšrocības salīdzinājumā ar nolīgumu, kas noslēgts ar sabiedrību A. Pirmkārt, *Biogaran* nolīgums esot ļāvis *Biogaran* iegūt reģistrācijas lietas, kas attiecas uz produktu A tablešu formā un produktu A 10 mg, uz kuriem neattiecas nolīgums ar sabiedrību A.; otrkārt, *Niche* nolīgums esot pavēris iespēju ieiet Apvienotās Karalistes tirgū un vēl vienas tādas valsts tirgū, kura nav EEZ dalībvalsts, laikposmā, kurā *Biogaran* vēlējās izvērst darbību ārvalstīs.

95 Prasītāja tomēr esot devusi priekšroku sabiedrības A. reģistrācijas lietām, jo tās ļāva ātrāk ienākt tirgū, tāpēc ka sabiedrība A. savas TA reģistrācijas lietas bija iesniegusi agrāk nekā *Niche*.

96 Prasītāja apgalvo, ka tās apgādes stratēģiju attaisno finansiāli apsvērumi. Proti, kopš šā ģenēriskā produkta laišanas Francijas tirgū tas esot radījis vairāk nekā 79 miljonus EUR lielu apgrozījumu (83 miljoni EUR atbilstoši replikas rakstā veiktajam precizējumam). Ņemot vērā šos apstākļus, prasītāja apgalvo, ka tai ir jānodrošina sava apgāde ar produktu A, lai attaisnotu maksājumu 2,5 miljonu GBP apmērā, kas veikts sabiedrībai *Niche*, un lai neaprobežotos tikai ar apgrozījumu, ko rada produkta B pārdošana.

97 Visbeidzot prasītāja piebilst, ka šīs summas samaksa *Niche* bija vēl jo vairāk attaisnota tāpēc, ka *Niche* tai bija piešķīrusi ekskluzīvas tiesības uz Francijā, Apvienotajā Karalistē un vienā EEZ neietilpstošā valstī sagatavotajām reģistrācijas lietām, taču tas tā nebija attiecībā uz citiem neekskluzīviem nolīgumiem, ko noslēgusi *Biogaran*. Tāpēc šajā kontekstā apstrīdētajā lēmumā veiktais salīdzinājums ar citiem nolīgumiem esot nepārliecinošs.

98 Komisija uzskata, ka prasītājas teikto atspēko pēc *Biogaran* nolīguma noslēgšanas *Biogaran* veiktais audits, kurā ir atklājušies *Niche* reģistrācijas lietas trūkumi. Proti, šis arguments pierādot, ka *Biogaran* rīcībā pirms šī nolīguma nebija informācijas par *Niche* produkta A rezultātiem un tā būtu uzņēmusies risku maksāt 2,5 miljonus GBP, kaut arī produkta A reģistrācijas lieta, iespējams, bija bez vērtības. Lai gan šis audits par *Niche* reģistrācijas lietu kvalitāti varētu attaisnot otra apgādes avota nodrošināšanu no sabiedrības A., tas nevarot izskaidrot, kāpēc prasītāja vēlējās maksāt augstāku cenu nekā par sabiedrības A. reģistrācijas lietu. Proti, *Biogaran* sabiedrībai A. kopumā uz divu nolīgumu pamata, kuri attiecas uz produktu A, esot samaksājusi 330 000 EUR, – šī summa ir krietni mazāka nekā *Niche* samaksāta summa.

99 Komisija uzsver, ka *Niche* spēja piegādāt tabletes un 10 mg devu nevarēja attaisnot attiecīgo nolīgumu. Proti, divus mēnešus pēc nolīguma noslēgšanas, lai gan *Biogaran* bija iespēja iesniegt *Niche* reģistrācijas lietu kompetentajās iestādēs, tā esot noslēgusi vēl vienu nolīgumu ar sabiedrību A. par produktu A tablešu formā.

100 Komisija apstrīd arī prasītājas argumentu, ka *Biogaran* esot tikusi mudināta noslēgt *Biogaran* nolīgumu, pamatojoties uz izmeklēšanu, ko *Afssaps* 2005. gada jūlijā veica attiecībā uz sabiedrību A. Proti, šis notikums nebūtu varējis ietekmēt *Biogaran*, jo tas norisinājās pēc *Biogaran* nolīguma noslēgšanas.

101 Turklāt *Biogaran* neesot sniegusi pierādījumus par *Biogaran* nolīguma lietderību saistībā ar tās plānoto darbības izvēršanu ārvalstīs.

102 Komisija uzsver, ka, lai gan *Biogaran* apgrozījums kopš 2007. gada ir 79 miljonu EUR apmērā, no *Niche* produkta A gūtā peļņa ir vienāda ar 0 (apstrīdētā lēmuma 567. apsvērums). Tāpēc Komisija apstrīd apgalvojumu, ka *Biogaran* bija sev jānodrošina otrs apgādes avots no *Niche*.

103 Visbeidzot Komisija apstrīd argumentu, ka *Biogaran* nolīgumā piešķirtā ekskluzivitāte salīdzinājumu ar citiem nolīgumiem padara neiedarbīgu. Proti, šāds salīdzinājums liecinot, ka nevienā no pārējiem nolīgumiem nav paredzēts neatlīdzināms maksājums. Komisijas ieskatā, maksājums bija zaudēts jau sākotnēji un *Biogaran* neesot neko darījusi, lai to padarītu rentablu. Ekskluzivitātei arīdzan neesot nekādas vērtības, ja produkta izstrāde nav pietiekami progresējusi vai ja pastāv kādi regulatīvi šķēršļi.

2) Par produktu B

104 Prasītāja apgalvo, ka *Biogaran* nolīgums tai ir ļāvis tirgot produktu B 10 mg un sasniegt apgrozījumu 150 000 EUR apmērā (211 000 EUR apmērā atbilstoši replikas rakstā veiktajam precizējumam). Šā produkta izplatīšana esot uzticēta vienam no lielākajiem vairumtirgotājiem Francijā – sabiedrībai *Almus*.

105 Komisija apgalvo, ka iepriekš starp *Biogaran* un *Bioglan* (kļuvusi par *Niche*) noslēgtajā nolīgumā par produktu B bija paredzēts, ka *Biogaran* veiktais maksājums bija atmaksājams, ja TA netiek saņemtas, taču tas tā nebija *Biogaran* nolīguma gadījumā. Turklāt *Niche* šajā nolīgumā neesot sniegusi nekādas garantijas par to TA nodošanu, kuras tā 2001. gadā bija saņēmusi Francijā, jo šai nodošanai bija nepieciešama TA atjaunošana, taču *Niche* kompetentajām iestādēm to nebija lūgusi.

106 Runājot par izplatīšanas līgumu, kas noslēgts ar *Almus*, un tās lojalitātes nodrošināšanu, Komisija apgalvo, ka produkts B nav ļāvis noslēgt šo līgumu, jo produkts B bija tikai viena no 23 molekulām, uz kurām šis līgums attiecās.

3) Par produktu C

107 Prasītāja apgalvo, ka tā var tirgot produktu C kopš 2000. gada, pateicoties vairākiem ar *Disphar* noslēgtiem nolīgumiem. Tomēr tā esot nolēmusi nodrošināt citus apgādes avotus saistībā ar neskaidrību par apgādes nolīguma, kas noslēgts ar *Disphar*, atjaunošanu un savu vēlmi izvērst darbību ārvalstīs. *Niche* nodrošinātās produktu reģistrācijas lietas *Biogaran* beigu beigās neesot izmantojusi tāpēc, ka tika atjaunots ar *Disphar* noslēgtais nolīgums.

108 Tādējādi apstāklis, ka attiecībā uz diviem no trim produktiem *Biogaran* nebija saņēmusi TA uz to reģistrācijas lietu pamata, kuras bija saņemtas no *Niche*, neļaujot secināt, ka starp *Biogaran* nolīgumu un izlīgumu pastāv saikne. Runa esot tikai par *Biogaran* vēlmi nodrošināt vairākus apgādes avotus saskaņā ar attiecīgajā nozarē pastāvošo praksi.

109 Komisija uzskata, ka nav ticams, ka *Biogaran* ir maksājusi tik lielu summu vienīgi par iespēju saņemt produkta reģistrācijas lietu, kuru tā nekad nav izmantojusi. Proti, *Biogaran* nebija pat pieprasījusi *Niche*, lai reģistrācijas lieta tiktu nodota, pirms attiecīgais nolīgums tiek automātiski izbeigts TA neiegūšanas dēļ.

2. Vispārējās tiesas vērtējums

a) Ievada apsvērumi

110 Vispirms ir jāuzsver, ka Komisija *Biogaran* nolīgumu apstrīdētajā lēmumā ir uzskatījusi par pamudinājumu, ko *Servier* ir sniegusi sabiedrībai *Niche*, papildus tam pamudinājumam, kas izrietēja no *Servier* un *Niche* starpā noslēgtā izlīguma, lai pārliecinātu *Niche* atteikties no saviem centieniem ienākt perindoprila tirgū. *Biogaran* nolīgums, Komisijas ieskatā, ir ar šo izlīguma nolīgumu izdarītā pārkāpuma sastāvdaļa, ko veido konkurences ierobežojums mērķa dēļ. Tādēļ tas var veidot pārkāpumu tikai tad, ja šādi kvalificējams arī *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgums. Šajos apstākļos šīs prasības izskatīšanas nolūkos ir jāizklāsta tā izlīguma nolīguma juridiskais konteksts, ar kuru *Biogaran* nolīgums esot saistīts.

111 Šajā ziņā ir jānorāda, ka izlīguma nolīgumam ar patentu jomu saistītā strīdā var nebūt nekādas negatīvas ietekmes uz konkurenci. Tā tas ir, piemēram, gadījumā, ja puses vienojas par to, ka attiecīgais patents nav spēkā, un šā iemesla dēļ paredz ģenērisko zāļu sabiedrības nekavējošu ienākšanu tirgū.

112 Šajā lietā starp *Servier* un *Niche* noslēgtais nolīgums neietilpst minētajā kategorijā, jo tajā ir iekļauti noteikumi par patentu neapstrīdēšanu un produktu netirgošanu, kas jau paši pēc sava rakstura ir konkurenci ierobežojoši. Proti, neapstrīdēšanas noteikums apdraud sabiedrības intereses novērst jebkādu šķērsli saimnieciskai darbībai, kurš var izrietēt no kļūdaini izsniegta patenta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1986. gada 25. februāris, *Windsurfing International*/Komisija, 193/83, EU:C:1986:75, 92. punkts), un netirgošanas noteikuma sekas ir viena no patenta īpašnieka konkurentiem izslēgšana no tirgus.

113 Šādu noteikumu iekļaušana gan var būt likumīga, taču tikai, ciktāl tā ir pamatota ar to, ka puses atzīst attiecīgā patenta spēkā esamību (un līdz ar to – ka šo patentu pārkāpj attiecīgie ģenēriskie produkti).

114 Netirgošanas un neapstrīdēšanas noteikumu klātbūtne, kuru tvērums aprobežojas ar attiecīgo patentu, savukārt ir problemātiska, ja šķiet, ka šo noteikumu attiecināšana uz ģenērisko zāļu sabiedrību nav pamatota ar to, ka tā atzīst patenta spēkā esamību. Kā pamatoti norāda Komisija, "pat ja nolīgumā ietvertie ģenērisko zāļu sabiedrības komercautonomijas ierobežojumi nepārsniedz patenta materiālās piemērošanas jomu, tie ir uzskatāmi par [LESD] 101. panta pārkāpumu, ja šie ierobežojumi nevar tikt attaisnoti un neizriet no pušu novērtējuma par pašas ekskluzīvās tiesības pamatotību" (apstrīdētā lēmuma 1137. apsvērums).

115 Šajā ziņā ir jānorāda, ka "apgriezta maksājuma" esamība, t.i., oriģinālo zāļu sabiedrības maksājuma esamība ģenērisko zāļu sabiedrībai, izlīguma nolīguma kontekstā ir divtik aizdomīga. Proti, pirmām kārtām ir jāatgādina, ka patenta mērķis ir sniegt atlīdzinājumu izgudrotājam par radošajām pūlēm, ļaujot viņam gūt taisnīgu peļņu no sava ieguldījuma, un ka spēkā esošam patentam tādējādi principā ir jāatļauj vērtības nodošanu savam īpašniekam – piemēram, izmantojot licences nolīgumu, – nevis otrādi. Otrām kārtām – apvērsta maksājuma pastāvēšana rada aizdomas par apstākli, ka izlīgums balstās uz to, ka izlīguma puses atzīst attiecīgā patenta spēkā esamību.

116 Tomēr no apvērsta maksājuma esamības vien vēl nav secināms, ka pastāv konkurences ierobežojums mērķa dēļ. Proti, nav izslēgts, ka noteikti atsevišķi apgriezti maksājumi, ja tie ir attiecīgajā tiesvedībā noslēgta izlīguma neatņemama daļa, ir attaisnoti. Savukārt, ja neattaisnots apvērsts maksājums ir saistīts ar izlīguma noslēgšanu, ir uzskatāms, ka ģenērisko zāļu sabiedrība ar šo maksājumu tiek mudināta ievērot netirgošanas un neapstrīdēšanas noteikumus, un ir jāsecina, ka pastāv konkurences ierobežojums mērķa dēļ. Šajā gadījumā konkurences ierobežojumi, kurus rada netirgošanas un neapstrīdēšanas noteikumi, vairs nav saistīti ar patentu un izlīgumu, bet gan ir skaidrojami ar kādas priekšrocības sniegšanu nolūkā mudināt ģenērisko zāļu sabiedrību atteikties no konkurēšanas centieniem.

117 Ir jānorāda, ka – lai gan nedz Komisija, nedz Savienības tiesa nav kompetenta lemt par patenta spēkā esamību –, tomēr šīs iestādes, darbojoties savas attiecīgās kompetences robežās un nelemjot par pašu patenta spēkā esamību, var konstatēt tā anomālu izmantošanu, kas nav saistīta ar tā specifisko mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1968. gada 29. februāris, *Parke, Davis and Co.*, 24/67, EU:C:1968:11, 109. un 110. lpp., un 1974. gada 31. oktobris, *Centrafarm* un *de Peijper*, 15/74, EU:C:1974:114, 7. un 8. punkts; pēc analoģijas skat. arī spriedumus, 1995. gada 6. aprīlis, *RTE* un *ITP*/Komisija, C-241/91 P un C-242/91 P, EU:C:1995:98, 50. punkts, un 2011. gada 4. oktobris, *Football Association Premier League* u.c., C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 104.–106. punkts).

118 Savukārt konkurenta pamudināšana pieņemt netirgošanas un neapstrīdēšanas noteikumus šā sprieduma 116. punktā aprakstītajā nozīmē vai šīs pamudināšanas izraisītā pakļaušanās šādiem noteikumiem ir uzskatāmas par patenta anomālu izmantošanu.

119 Kā Komisija pareizi ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 1137. apsvērumā, "patentu tiesībās nav paredzētas tiesības maksāt saviem esošajiem vai potenciālajiem konkurentiem, lai tie paliktu ārpus tirgus vai atturētos no patenta apstrīdēšanas pirms ienākšanas tirgū". Tāpat Komisija arī uzskata, ka "patentu īpašniekiem nav atļauts maksāt ģenērisko zāļu sabiedrībām, lai tās paliktu ārpus tirgus, un samazināt

ar konkurenci saistītos riskus – neatkarīgi no tā, vai tas notiek patentu jomā noslēgta izlīguma nolīguma ietvaros vai izmantojot citu līdzekli" (apstrīdētā lēmuma 1141. apsvērums). Visbeidzot Komisija ir pamatoti piebildusi, ka "maksājumi potenciālajiem konkurentiem vai citāda veida to mudināšana palikt ārpus tirgus nepieder nevienai no patentiem izrietošajām tiesībām un neatbilst nevienam līdzeklim, kas patentu tiesībās ir paredzēts, lai nodrošinātu patentu ievērošanu" (apstrīdētā lēmuma 1194. apsvērums).

120 Ja tiek konstatēta pamudinājuma pastāvēšana, puses vairs nevar atsaukties uz patenta spēkā esamības atzīšanu izlīguma ietvaros. Šajā ziņā nav nozīmes apstāklim, ka patenta spēkā esamību ir apstiprinājusi tiesa vai administratīva iestāde.

121 Tieši tāpēc ar netirgošanas un neapstrīdēšanas noteikumiem radīto konkurences ierobežojumu patieso iemeslu ir uzskatāms pamudinājums, nevis tas, ka izlīguma puses atzīst patenta spēkā esamību (skat. šā sprieduma 112. punktu); šie noteikumi – tā kā tiem šajā lietā nav nekāda leģitīma pamatojuma – normālas konkurences darbībai kaitē tik lielā mērā, ka var tikt kvalificēti kā konkurences ierobežojums mērķa dēļ.

122 Tāpēc pamudinājuma gadījumā attiecīgie nolīgumi ir jāuzskata par nolīgumiem par izslēgšanu no tirgus, kuros palicēji sniedz atlīdzinājumu tirgu pametušajiem. Tādējādi patiesībā šie nolīgumi ir uzskatāmi par konkurentu uzpirkšanu un līdz ar to ir jākvalificē kā konkurences ierobežojumi mērķa dēļ, kā tas izriet no 2008. gada 20. novembra sprieduma *Beef Industry Development Society* un *Barry Brothers* (C-209/07, EU:C:2008:643, 8. punkts un 31.–34. punkts) un no ģenerāladvokātes V. Trstenjakas [*V. Trstenjak*] secinājumiem lietā *Beef Industry Development Society* un *Barry Brothers* (C-209/07, EU:C:2008:467, 75. punkts), kuri ir minēti tostarp apstrīdēta lēmuma preambulas 1139. un 1140. apsvērumā. Turklāt konkurentu izslēgšana no tirgus ir tirgus sadales un ražošanas ierobežošanas galēja forma (spriedums, 2016. gada 8. septembris, *Lundbeck*/Komisija, T-472/13, notiek apelācijas tiesvedība, EU:T:2016:449, 435. punkts), kurai tādā kontekstā kā strīdīgo nolīgumu konteksts ir konstatējama vēl augstāka kaitīguma pakāpe, jo izslēgtās sabiedrības ir ģenērisko zāļu sabiedrības, kuru ienākšana tirgū principā ir labvēlīga konkurencei un palīdz īstenot vispārējās intereses nodrošināt lētāku veselības aprūpi. Visbeidzot šo izslēgšanu strīdīgajos nolīgumos pastiprina tas, ka ģenērisko zāļu sabiedrībai nav iespējams apstrīdēt strīdīgo patentu.

123 No visa iepriekš minētā izriet, ka ar patentiem saistītos strīdos noslēgtu izlīgumu kontekstā, lai varētu veikt kvalifikāciju, ka ir notikusi konkurences ierobežošana mērķa dēļ, izlīgumā ir jābūt iekļautai gan pamudinošai priekšrocībai attiecībā uz ģenērisko zāļu sabiedrību, gan arī korelatīvam ierobežojumam attiecībā uz tās centieniem konkurēt ar oriģinālo zāļu sabiedrību. Ja šie abi nosacījumi ir izpildīti, ir jāizdara secinājums par konkurences ierobežojumu mērķa dēļ, ņemot vērā to, cik lielā mērā šādi noslēgts nolīgums kaitē pareizai normālas konkurences funkcionēšanai.

124 Ar šodien pasludinātajiem spriedumiem lietā *Servier* u.c./Komisija (T-691/14) un *Niche Generics* /Komisija (T-701/14) Vispārējā tiesa nosprieda, ka abi nosacījumi ir izpildīti, proti, Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka summa 11,8 miljonu GBP apmērā, kuru *Niche* ir pārskaitījusi *Servier*, pamatojoties uz starp šīm abām sabiedrībām noslēgto izlīgumu, bija pamudinājums, kura mērķis bija izslēgt *Niche* no tirgus, un šis nolīgums ir konkurences ierobežojums mērķa dēļ.

125 Līdz ar to pamats, kuru *Biogaran* izvirzīja tiesas sēdē, sniedzot atbildi uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu par izlīguma nolīgumu, un ar kuru tika apgalvots, ka šis nolīgums nav izskatāms par LESD 101. panta pārkāpumu, var tikt vienīgi noraidīts bez vajadzības lemt par tā pieņemamību.

b) Par Biogaran nolīguma radītas pamudinošas priekšrocības esamību

126 *Biogaran* apgalvo, ka *Biogaran* nolīgums neesot papildu pamudinājums, lai iedrošinātu *Niche* noslēgt izlīguma nolīgumu, bet gan patstāvīgs komercnolīgums, kas noslēgts atbilstoši tirgus nosacījumiem.

127 Šajā ziņā no Regulas Nr. 1/2003 2. panta, kā arī pastāvīgās judikatūras izriet, ka konkurences tiesību jomā, ja pastāv strīds par pārkāpuma esamību, Komisijai ir jāsniedz tās konstatētā pārkāpuma pierādījumi un ir jāiesniedz tādi pierādījumi, kas juridiski pietiekami pierāda pārkāpumu veidojošo faktu esamību (spriedumi, 1998. gada 17. decembris, *Baustahlgewebe*/Komisija, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 58. punkts, un 1999. gada 8. jūlijs, Komisija/*Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, EU:C:1999:356, 86. punkts; skat. arī spriedumu, 2013. gada 12. aprīlis, *CISAC*/Komisija, T-442/08, EU:T:2013:188, 91. punkts un tajā minētā judikatūra).

128 Šajā kontekstā, ja tiesai rodas šaubas, tās ir jāinterpretē par labu pārkāpuma konstatēšanas lēmuma adresātam. Tādēļ it īpaši prasības atcelt lēmumu par naudas soda uzlikšanu procesā tiesa nevar secināt, ka Komisija attiecīgo pārkāpumu ir konstatējusi juridiski pietiekamā veidā, ja tiesai par šo jautājumu vēl saglabājas šaubas (skat. spriedumu, 2013. gada 12. aprīlis, *CISAC*/Komisija, T-442/08, EU:T:2013:188, 92. punkts un tajā minētā judikatūra).

129 Proti, ir jāņem vērā nevainīguma prezumpcija, kas izriet tostarp no Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 48. panta. Ņemot vērā attiecīgo pārkāpumu raksturu, kā arī ar to saistīto sankciju raksturu un smagumu, nevainīguma prezumpcija ir piemērojama arī attiecībā uz tiem uzņēmumiem piemērojamiem procesiem par konkurences tiesību normu pārkāpšanu, kuru sekas var būt naudas sodu vai kavējuma naudas uzlikšana (skat. spriedumu, 2013. gada 12. aprīlis, *CISAC*/Komisija, T-442/08, EU:T:2013:188, 93. punkts un tajā minētā judikatūra).

130 Tāpat ir jāņem vērā nemazsvarīgais reputācijai nodarītais kaitējums, ko fiziskai vai juridiskai personai rada secinājums par to, ka tā ir bijusi iesaistīta konkurences tiesību normu pārkāpumā (skat. spriedumu, 2013. gada 12. aprīlis, *CISAC*/Komisija, T-442/08, EU:T:2013:188, 95. punkts un tajā minētā judikatūra).

131 Līdz ar to Komisijai ir jāsniedz precīzi un saskaņoti pierādījumi, lai konstatētu pārkāpuma pastāvēšanu un lai gūtu drošu pārliecību, ka apgalvotie pārkāpumi ir uzskatāmi par konkurences ierobežojumiem LESD 101. panta 1. punkta izpratnē (skat. spriedumu, 2013. gada 12. aprīlis, *CISAC*/Komisija, T-442/08, EU:T:2013:188, 96. punkts un tajā minētā judikatūra).

132 Ir svarīgi uzsvērt, ka ne katram Komisijas iesniegtajam pierādījumam ir noteikti jāatbilst šiem kritērijiem attiecībā uz katru pārkāpuma elementu. Proti, šai prasībai var atbilst vispārīgi novērtēts netiešo pierādījumu kopums, uz kuriem atsaucas iestāde (skat. spriedumu, 2013. gada 12. aprīlis, *CISAC*/Komisija, T-442/08, EU:T:2013:188, 97. punkts un tajā minētā judikatūra).

133 Lielākajā daļā gadījumu pretkonkurences darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāizsecina no noteikta skaita sakritību vai netiešo pierādījumu, kuri, skatīti kopā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var veidot pierādījumu par konkurences tiesību normu pārkāpumu (spriedums, 2004. gada 7. janvāris, *Aalborg Portland* u.c./Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P, EU:C:2004:6, 57. punkts).

134 Piemēram, ja paralēla rīcība pati par sevi nevar tikt identificēta kā saskaņota rīcība, tā tomēr var būt nopietns netiešs pierādījums, ja tā rezultātā rodas konkurences nosacījumi, kuri neatbilst parastiem tirgus apstākļiem (spriedums, 1972. gada 14. jūlijs, *Farbenfabriken Bayer*/Komisija, 51/69, EU:C:1972:72, 25. punkts).

135 Tāpat tas, ka – atbilstoši terminoloģijai, ko Komisija lieto apstrīdētā lēmuma 1190. apsvērumā, – pastāv akcesorisks nolīgums, var, runājot par tiesvedībā patentu jomā panāktu izlīgumu, tikt uzskatīts par nopietnu netiešu pierādījumu, ka pastāv pamudinājums un rezultātā – konkurences ierobežojums mērķa dēļ.

136 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisija *Biogaran* nolīgumu atbilstoši jēdzienam, kas lietots apstrīdētā lēmuma 1190. apsvērumā, uzskatīja par "akcesorisku nolīgumu". Proti, minētā lēmuma 1349. un 1351. apsvērumā Komisija uzskatīja, ka, izmantojot *Biogaran* nolīgumu, kurš, tās ieskatā, ir saistīts ar izlīguma nolīgumu, *Servier* ir sniegusi *Niche* papildu pamudinājumu, lai iedrošinātu to noslēgt izlīgumu, un ka šāds pamudinājums izriet no noteiktiem apstākļiem, kas norāda, ka *Biogaran* nolīgums nav ticis noslēgts pilnīgas konkurences komercnosacījumos.

137 Ir jāprecizē, ka akcesorisks nolīgums ir ierasts komerclīgums, kas ir "saistīts" ar izlīgumu tiesvedībā, kurā ir iekļauti noteikumi, kas paši pēc sava rakstura ir ierobežojoši. Šāda saistība pastāv tostarp tad, ja šie abi nolīgumi ir noslēgti vienā un tajā pašā dienā, ja tie ir juridiski saistīti, jo viena nolīguma saistošais raksturs ir pakārtots otra nolīguma noslēgšanai, vai arī ja, ņemot vērā kontekstu, kurā tie ir noslēgti, Komisija var konstatēt, ka tie ir nenodalāmi. Var tikt piebilsts, ka, jo lielāks ir nolīgumu noslēgšanas tuvums laikā, jo vieglāk Komisijai būs pierādīt šo nedalāmību. Fakts, ka izlīgums un akcesoriskais nolīgums ir noslēgti vienā un tajā pašā dienā vai ka pastāv līgumiska saite starp tiem, īpaši norāda uz faktu, ka šie nolīgumi iekļaujas vienā un tajā pašā līgumiskajā kopumā. Proti, ja šie nolīgumi nav noslēgti vienā dienā (un ja nav līgumiskas saiknes to starpā), viena no sarunu pusēm piešķirtu otrai pusei to, ko tā vēlas, neiegūstot jebkādu drošību par faktu, ka tā saņems gaidāmo pretizpildījumu. Šī juridiskā un laika saikne starp abiem nolīgumiem ir arī netiešs pierādījums, ka tie ir tikuši apspriesti kopīgās sarunās.

138 Akcesoriskais nolīgums ir ierasts komerclīgums, kas varētu pastāvēt neatkarīgi izlīguma attiecīgajā strīdā. Savukārt izlīguma noslēgšana neliek vienlaicīgi noslēgt komerclīgumu. Līdz ar to saistība starp abiem nolīgumiem nav obligāta. Turklāt to nevar attaisnot ar izlīgumu strīdā, jo akcesoriskā nolīguma priekšmets nav panākt šādu izlīgumu, bet gan veikt komercdarījumu.

139 Turklāt akcesoriskais nolīgums paredz finansiālu vai nefinansiālu līdzekļu nodošanu starp pusēm. Tas var tostarp ietvert patenta īpašnieka vai meitasuzņēmuma, ar ko tas veido vienu ekonomisku vienību, līdzekļu nodošanu ģenērisko zāļu sabiedrībai. Līdz ar to pastāv risks, ka komerciāla nolīguma sasaiste ar izlīgumu, kurā ir iekļauti netirgošanas un neapstrīdēšanas noteikumi, kuri paši pēc sava rakstura ir konkurenci ierobežojoši, patiesībā ir vērsti uz to, lai tāda komercdarījuma piesegā, kam attiecīgā gadījumā ir sarežģītas līgumiskas konstrukcijas forma, pamudinātu ģenērisko zāļu sabiedrības – izmantojot akcesoriskajā nolīgumā paredzēto līdzekļu nodošanu – pakļauties šiem noteikumiem.

140 Tādējādi apstāklis, ka komerclīgums, kura priekšmets parasti nav izlīgums tiesvedībā un uz kura pamata notiek oriģinālo zāļu sabiedrības vai meitasuzņēmuma, ar ko šī sabiedrība veido vienu ekonomisko vienību, līdzekļu nodošana ģenērisko zāļu sabiedrībai, šā sprieduma 137. punktā izklāstītājos apstākļos ir saistīta ar tiesvedībā noslēgtu izlīgumu, kurā ir iekļauti konkurenci ierobežojoši noteikumi, ir uzskatāms par nopietnu netiešu pierādījumu, ka pastāv apgriezts maksājums.

141 Tomēr iepriekšējā punktā minētais nopietnais netiešais pierādījums nav pietiekams un Komisijai tādējādi tas ir jāapstiprina, sniedzot citus saskanīgus pierādījumus, kas ļauj secināt, ka pastāv apvērsts maksājums. Šāds maksājums specifiskajā akcesorisko nolīgumu kontekstā atbilst oriģinālo zāļu sabiedrības veiktā maksājuma daļai, kura pārsniedz darījuma priekšmeta "parasto" vērtību (vai – attiecīgā gadījumā – darījuma priekšmeta "parastās" vērtības daļu, kura pārsniedz ģenērisko zāļu sabiedrības veikto maksājumu).

142 Šajā tiesvedībā, lai konstatētu, ka *Biogaran* nolīgums ir kalpojis par papildu pamudinājumu *Niche*, Komisija apstrīdētā lēmuma 1351. apsvērumā, balstoties uz vairākiem netiešiem pierādījumiem, ir norādījusi, ka "šis nolīgums nav ticis noslēgts "pilnīgas konkurences komercnosacījumos" un ka "tā nav normāla komercprakse".

143 Šajā ziņā ir jānorāda, ka jēdziens "parasti konkurences apstākļi", kam līdzinās jēdziens "pilnīgas konkurences komercnosacījumi", lai gan tas netiek izmantots aizliegto vienošanos jomā, konkurences tiesībām nav svešs, jo tas tiek izmantots – lai arī visnotaļ savdabīgajā – valsts atbalsta jomā, lai

noteiktu, vai valsts ir rīkojusies kā privāts ieguldītājs (spriedums, 2010. gada 2. septembris, Komisija/*Scott*, C-290/07 P, EU:C:2010:480, 68. punkts), proti, vai attiecīgajiem uzņēmumiem piešķirtā priekšrocība ir parasta atlīdzība par pretizpildījumu, ko saņēmusi valsts. Tādējādi šis jēdziens pēc analoģijas var tikt uzskatīts par atbilstošu atsauces parametru, kad ir jānosaka, vai divi uzņēmumi, kuri ir veikuši komercdarījumu, to ir darījuši, pamatojoties uz apsvērumiem, kuri attiecas tikai uz darījuma priekšmeta ekonomisko vērtību, piemēram, uz tā rentabilitātes perspektīvām, un tāpēc to ir darījuši parastos tirgus apstākļos.

144 Ja Komisija ir iesniegusi netiešus pierādījumus vai pierādījumus, kas tai ļauj uzskatīt, ka akcesoriskais nolīgums nav ticis noslēgts parastos tirgus apstākļos, nolīguma puses var izklāstīt savu versiju par faktiem, pamatojot savus apgalvojumus ar pierādījumiem, kurus tās spēj sniegt un kuri ļauj secināt, ka komerclīgumu, lai gan tas ir saistīts ar izlīgumu, attaisno citi iemesli, nevis konkurenta izslēgšana ar apvērsta maksājuma palīdzību. Tādējādi nolīgumu puses var apgalvot, ka akcesoriskais nolīgums ir ticis noslēgts tirgus apstākļos, norādot uz atbilstošiem pierādījumiem, kas attiecas, piemēram, uz nozarē pastāvošajām rūpnieciskajām vai komerciālajām paražām vai lietas īpašajiem apstākļiem.

145 Ņemot vērā visu tās rīcībā esošo informāciju un – attiecīgā gadījumā – to, ka nolīgumu puses nav sniegušas skaidrojumu vai ticamu skaidrojumu, Komisija visaptveroša vērtējuma noslēgumā var pamatoti secināt, ka akcesoriskais nolīgums nav noslēgts parastos tirgus apstākļos, t.i., ka oriģinālo zāļu sabiedrības veiktā maksājuma vērtība pārsniedz darījuma priekšmeta vērtību (vai ka ģenērisko zāļu sabiedrībai nodotā priekšmeta vērtība ir lielāka nekā tās veiktais maksājums). Līdz ar to Komisija var secināt, ka pastāv apvērsts maksājums.

146 Savukārt apvērsts maksājums, ja tā mērķis nav kompensēt izmaksas, kuras ir saistītas ar izlīgumu, var tikt uzskatīts par pamudinošu priekšrocību (skat. šā sprieduma 116. punktu). Tas tā ir no akcesoriska nolīguma izrietoša maksājuma gadījumā, kura priekšmets nav izlīgums strīdā, bet gan komercdarījuma veikšana (skat. šā sprieduma 138. punktu).

147 Tomēr nolīgumu puses var arī atsaukties, ka attiecīgās priekšrocība esot nenozīmīga, nebūdama pietiekami liela, lai to varētu uzskatīt par būtisku pamudinājumu akceptēt izlīguma nolīgumā paredzētos konkurenci ierobežojošos noteikumus.

148 Tagad iepriekšējos punktos izklāstītie principi ir jāpiemēro šīs lietas īpašajiem apstākļiem.

149 Šajā lietā nav strīda par to, ka *Biogaran* samaksāja *Niche* summu 2,5 miljonu GBP apmērā. Šis maksājums tika veikts saskaņā ar *Biogaran* nolīgumu, uz kura pamata *Niche* apņēmās *Biogaran* nodot produktu reģistrācijas lietas, kā arī citu, ar perindoprilu nesaistītu produktu TA.

150 Lai gan formāli *Biogaran* nolīgums un *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgums ir atsevišķi dažādām tiesību sistēmām un jurisdikcijām piederīgi tiesiski darījumi, vairāki faktori pierāda, ka starp šiem abiem nolīgumiem pastāv saikne.

151 Komisija apstrīdētā lēmuma 1351. apsvērumā ir pamatoti norādījusi, ka nolīgumu hronoloģija ir viens no faktoriem, pēc kura var konstatēt šādas saiknes pastāvēšanu starp tiem. Proti, šie nolīgumi tika noslēgti vienā un tajā pašā dienā. Turklāt, tā kā abos nolīgumos noteiktie maksājumu datumi bija vieni un tie paši, proti, vēlākais 2005. gada 14. februāris un 2005. gada 5. oktobris, paredzot, ka vēlāk ir veicami tikai maksājumi, kuri ir saistīti ar *Biogaran* nolīgumā paredzēto apgādi ar zālēm.

152 Komisija, atsaucoties it īpaši uz *Niche* 2011. gada 15. jūnija paziņojumu, arī pamatoti ir norādījusi, ka sarunas par *Biogaran* nolīgumu notika vienlaicīgi ar sarunām par izlīguma nolīgumu. Lai gan *Niche* šo paziņojumu vēlāk administratīvā procesa noslēgumā ir izklāstījusi niansētāk, iesniedzot vairākus dokumentus, kuros ir dokumentētas diskusijas par licenci, kas notika gandrīz divus gadus, pirms sākās sarunas par izlīgumu, šī *Niche* nostāja brīdī, kad šī sabiedrība zināja par iebildumiem, kas pret to ir vērsti, nav ar tādu pašu pierādījuma spēku kā tās iepriekšējie paziņojumi.

153 Lai gan Komisija nenoliedz faktu, ka *Biogaran* un *Niche* patiešām ir sazinājušās saistībā ar produktu A, pat pirms radās domstarpības starp *Servier* un *Niche*, lietas materiālos nav rodams neviens pamatojums prasītājas apgalvojumam, ka šo domstarpību rezultātā ir iesaldētas sarunas starp *Niche* un *Biogaran*. Šajā ziņā 2005. gada 4. februāra e-pasts parāda, ka sarunas par *Biogaran* nolīguma noslēgšanu šajā datumā jau bija ļoti progresējušas, savukārt tiesvedība starp *Niche* un *Servier* joprojām turpinājās un tika izbeigta tikai 2005. gada 8. februārī. Sarunu vienlaicīgums ir būtisks netiešs pierādījums par saikni starp šiem abiem nolīgumiem.

154 Turklāt, kaut arī abus nolīgumus nav parakstījušas vienas un tās pašas personas un *Biogaran* nolīgums ir parakstīts Parīzē, bet *Niche* un *Servier* izlīguma nolīgums ir parakstīts Londonā, sarunas par tiem daļēji veica vienas un tās pašas personas. Pirmkārt, sarunās par abiem nolīgumiem piedalījās M. – viens no *Niche* direktoriem. Otrkārt, kā izriet no 2005. gada 4. februāra e-pasta, ko *Biogaran* advokāts ir nosūtījis *Niche* direktoram, persona, kas ir veikusi sarunas par *Niche* nolīgumu *Biogaran* vārdā, bija arī parakstījusi brīdinājuma vēstuli, kuru *Servier* nosūtīja *Matrix* 2005. gada 7. februārī, proti, dienā, pirms tika noslēgts izlīgums starp *Servier* un *Matrix*. Kā norāda Komisija, ir iespējams, ka, ņemot vērā saiknes, kuras pastāv starp *Niche* un *Servier* izlīguma nolīgumu un *Matrix* nolīgumu, šai personai bija zināms par izlīgumu ar *Niche*. Šā paša e-pasta kopija tika nosūtīta arī *Servier* grupas juridiskā dienesta vadītājai, lai gan tas attiecās uz līgumu ar *Biogaran*.

155 Visbeidzot Komisija pamatoti apgalvo, ka fakts, ka *Biogaran* maksājumi, kuri attiecas uz apgādi ar zālēm, nevis uz produktu reģistrācijas lietu nodošanu – kura bija *Biogaran* nolīguma pamatpriekšmets –, ir vēlāki, apstiprina saikni starp nolīgumiem. Proti, licences nolīguma pati būtība ir tieši reģistrācijas lietu nodošana, nevis *Niche* veikta produktu piegāde. Tādējādi tas, ka maksājums par produktu reģistrācijas lietām 2,5 miljonu GBP apmērā un izlīgumā paredzētais maksājums 11,8 miljonu GBP apmērā bija vienlaicīgi, apstiprina saikni starp abiem nolīgumiem.

156 No iepriekš izklāstītā (šā sprieduma 150.–155. punkts) izriet, ka *Biogaran* nolīgums ir akcesorisks nolīgums, kas ir saistīts ar izlīguma nolīgumu. Apstāklis, ka šis nolīgums, ar kuru tiek veikta līdzekļu nodošana *Niche*, ir saistīts ar izlīgumu strīdā starp *Servier* un *Niche*, kaut arī šis akcesoriskais nolīgums ir noformēts kā ierasts komerclīgums, kura priekšmets nav izlīgums tiesvedībā, ir nopietns netiešs pierādījums, ka attiecīgo līdzekļu nodošana ir ne tikai pretizpildījums par akcesoriskā nolīguma darījuma priekšmetu, bet ietver arī apvērstu maksājumu (atbilstoši šā jēdziena izpratnei akcesorisko nolīgumu jomā).

157 Turklāt Komisija ir ņēmusi vērā vairākus saskanīgus netiešus pierādījumus, kas apstiprina apvērsta maksājuma pastāvēšanu.

158 Pirmkārt, Komisija, lai apgalvotu, ka *Biogaran* iegūtais pretizpildījums nevar tikt novērtēts 2,5 miljonu GBP apmērā, pamatoti norāda, ka šī summa ir daudz lielāka nekā summa, kuru *Biogaran* ir pārskaitījusi citai ģenērisko zāļu sabiedrībai, proti, sabiedrībai A., lai iegūtu vairākas reģistrācijas lietas, kuras attiecas uz produktu A tablešu formā dažādās devās. Proti, *Biogaran* sabiedrībai A. ir pārskaitījusi kopumā 330 000 EUR uz divu nolīgumu pamata, kuri abi attiecas produktu A, šī summa ir krietni mazāka par 2,5 miljoniem GBP, kaut arī pēdējā no tām aptver gan produktu B, gan produktu C.

159 Turpinājumā Komisija arī pamatoti norāda, ka apstāklis, ka *Biogaran* nolīgumā atšķirībā no nolīguma ar sabiedrību A. nav iekļauts noteikums, kas ļautu *Biogaran* atgūt sabiedrībai *Niche* pārskaitītās summas TA neiegūšanas gadījumā, ir netiešs pierādījums, ka nolīguma mērķis nav mudināt *Biogaran* pieprasīt šīs TA un tas pēc sava rakstura nav ierasts komerclīgums.

160 Visbeidzot, Komisija varēja pamatoti apgalvot, ka *Niche* vairākkārt administratīvā procesa laikā ir norādījusi, ka *Biogaran* nolīgumu tai ierosināja *Servier*, lai tai pilnībā samaksātu visu atlīdzinājumu, kas ir nolīgts kā pretizpildījums par vispārēja izlīguma nolīguma noslēgšanu ar *Servier*. Tāpat no *Servier* un *Niche* izlīguma nolīguma projekta, kurš ir pievienots iebildumu rakstam un kurā ir iekļauts

veicamo maksājumu saraksts, izriet, ka maksājums 2,5 miljonu GBP apmērā tika plānots par labu *Niche* saistībā ar ramiprilu, proti, vienu no produktiem, uz ko attiecās *Biogaran* nolīgums. Kā pareizi norāda Komisija, no jau minētā 2005. gada 4. februāra e-pasta (skat. tostarp šā sprieduma 154. punktu) izriet, ka *Biogaran* nolīguma puses bija vienojušās par maksājumu 2,5 miljonu GBP apmērā, pat pirms *Biogaran* nolīguma puses veica sarunas un vienojās par šādu summu kā *Biogaran* sniedzamo pretizpildījumu. Turklāt *Niche* administratīvā procesa gaitā, vēlāk gan to neatzīstot, pati ir uzsvērusi, ka *Biogaran* nolīgums nav uzskatāms par ierastu komercpraksi un ka maksājums bija daļa no izlīguma (apstrīdētā lēmuma 562. apsvērums).

161 Savukārt prasītāja nav iesniegusi nekādus konkrētus pierādījumus, kas ļautu konstatēt, ka *Niche* produktu reģistrācijas lietu iegūšana par 2,5 miljoniem GBP varētu tikt saprātīgi uzskatīta par rentablu ieguldījumu (turpinot analoģiju ar jēdzienu "privāts ieguldītājs tirgus ekonomikā", kas veikta šā sprieduma 143. punktā, skat. 2000. gada 12. decembra spriedumu *Alitalia*/Komisija, T-296/97, EU:T:2000:289, 84. punktu, kurā ir norādīts, ka privātā ieguldītāja rīcību tirgus ekonomikā vada ienesīguma izredzes) vai vismaz var nodrošināt šo produktu reģistrācijas lietu ieguvējam ienākumus, kuri var atsvērt lielās iegūšanas izmaksas.

162 Turklāt nekas lietas materiālos neļauj izskaidrot, kādā veidā *Niche* reģistrācijas lietas varēja sniegt to ieguvējam peļņu, kas var atsvērt šādas iegūšanas izmaksas. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka pēc nolīguma *Biogaran* kopējais apgrozījums palielinājās tikai par summu apmērā no 100 000 līdz 200 000 EUR.

163 Turklāt var piebilst, ka no lietas materiāliem nekur neizriet, ka pirms *Biogaran* nolīguma noslēgšanas prasītāja būtu lūgusi *Niche* tai nodot visus datus, kuri ir nepieciešami, lai nodrošinātu, ka par produktu reģistrācijas lietām pieprasītā cena nav novērtēta pārlieku augstu, ņemot vērā to paredzamo rentabilitāti.

164 No iepriekš minētā izriet, ka, ņemot vērā visus Vispārējā tiesā iztirzātos apstākļus, Komisija ir juridiski pietiekami pierādījusi, ka pastāv apvērsts maksājums, kurš nav nesaraujami saistīts ar izlīgumu attiecīgajā strīdā (skat. šā sprieduma 146. punktu). Līdz ar to tā ir pamatoti secinājusi, ka *Biogaran* nolīguma ietvaros *Niche* veiktā 2,5 miljonu GBP samaksa ir uzskatāma par papildu pamudinājumu, nevis darījumu, kas veikts parastos tirgus apstākļos.

165 Visbeidzot, ņemot vērā iepriekšējos punktos izklāstītos apsvērumus, ir jānorāda, ka nav pierādīts, ka attiecīgā priekšrocība ir nenozīmīga un ka tās apmērs tādējādi esot nepietiekams, lai to varētu uzskatīt par būtisku pamudinājumu akceptēt izlīguma nolīgumā paredzētos konkurenci ierobežojošus noteikumus (skat. šo secinājumu 147. punktu).

166 Šo secinājumu nevar atspēkot pārējie prasītājas argumenti.

167 Pirmkārt, atbildē uz faktu izklāstu *Biogaran* apgalvoja, ka "to summu neatlīdzināšana, kuras [tā bija] pārskaitījusi [..], TA nesaņemšanas gadījumā no *Niche* puses bija paredzēta ar nodomu un bija vērsta uz to, [lai *Biogaran* veiktu] nepieciešamās darbības šo TA iegūšanai nolūkā radīt *Niche* peļņu nesošu apgrozījumu".

168 Tomēr šim argumentam, kuru *Biogaran* ir atkārtojusi savā prasībā, nevar piekrist. Proti, šā nolīguma struktūra nesniedz nekādas garantijas, ka *Biogaran* pieprasīs TA un iepirks produktus no *Niche*, jo maksājums par labu uzņēmumam *Niche* ir jāveic, pirms top zināms, vai *Biogaran* iegūs TA. Komisija pamatoti uzsver, ka *Biogaran* līgumiskās saistības neesot ietvērušas pienākumu pieprasīt TA, pamatojoties uz nosūtītajām reģistrācijas lietām (*Biogaran* nolīguma 2.2. un 3. pants). Turklāt, pat ja *Biogaran* nesaņemtu TA 18 mēnešu laikā no dienas, kurā nolīgums stājās spēkā, tas automātiski tiktu izbeigts un nevienai no pusēm nebūtu tiesību uz kompensāciju. Turklāt *Biogaran* nebija nekāda ekskluzivitātes pienākuma, jo tā varēja pieprasīt TA uz citu reģistrācijas lietu pamata, kuras nav nodevusi *Niche*.

169 Lai gan *Biogaran* savā atbildē uz faktu izklāstu minēja citus tās noslēgtus nolīgumus, kuros nav ietverts noteikums par atlīdzināšanu, šajos nolīgumos bija paredzēti maksājumi, kas veicami vairākās daļās, un maksājumi bija krietni mazāki nekā vienreizējais maksājums 2,5 miljonu GBP apmērā, kas tiek aplūkots šajā lietā.

170 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka *Biogaran* nolīguma mērķis ir tai nodrošināt otru produkta A apgādes avotu.

171 Šim argumentam nevar piekrist.

172 Proti, nolīgumu par produkta A piegādi ar sabiedrību A. prasītāja bija parakstījusi jau 2004. gada decembrī, kamēr vēl nebija noslēgts attiecīgais nolīgums. Tāpat pēc 2005. gada marta audita par *Niche* iesniegto produkta A reģistrācijas lietu attiecībā uz 10 mg tabletēm, kuru forma un deva nebija ar sabiedrību A. noslēgtā nolīguma tvērumā, *Biogaran* konstatēja, ka reģistrācijas lieta bija ļoti vāja analītiskajā daļā. Tādējādi Komisija pamatoti apgalvo, ka, ņemot vērā šos faktorus, ir pārsteidzoši, ka *Biogaran* ir piekritusi par šo reģistrācijas lietu samaksāt krietni lielāku summu nekā par sabiedrības A. reģistrācijas lietu. *Biogaran* norāda, ka produkts A kopš 2007. gada ir radījis apgrozījumu, kas pārsniedz 79 miljonus EUR, savukārt no apstrīdētā lēmuma 569. apsvēruma izriet – uz *Biogaran* to neapstrīd –, ka kopējais ar *Biogaran* nolīgumu panāktais *Biogaran* apgrozījums bija mazāks nekā 200 000 EUR.

173 Treškārt, runājot par produkta B reģistrācijas lietu, *Biogaran* neapstrīd, ka tā un *Bioglan* (kļuvusi par *Niche*) 2001. gadā noslēdza komerclīgumu par produkta B molekulu 5 un 10 mg formātā, kurā atšķirībā no *Biogaran* nolīguma bija paredzēts atlīdzināms maksājums TA nesaņemšanas gadījumā. Ir jānorāda, ka apstāklis, ka *Biogaran* nolīgumā nav paredzēta tāda atlīdzināšanas garantija, kāda bija paredzēta iepriekš starp *Bioglan* un *Biogaran* noslēgtajā nolīgumā, apstiprina, ka produkta B reģistrācijas lietas nodošana nav parastos tirgus apstākļos veikts darījums.

174 Ceturtkārt, runājot par produkta C reģistrācijas lietu, *Biogaran* atzīst, ka *Niche* sagatavotā produkta reģistrācijas lieta nav tikusi izmantota un ka *Biogaran* ir turpinājusi savas darījumu attiecības ar *Disphar*. Turklāt šī reģistrācijas lieta tika nodota tikai 2007. gada janvārī, kaut arī *Biogaran* nolīgums jau bija izbeigts TA neiegūšanas dēļ un pēc tam, kad *Niche* jau bija saņēmusi visu neatlīdzināmo maksājumu. Komisija pamatoti apgalvo, ka nav ticams, ka *Biogaran* būtu samaksājusi tik lielu summu, kaut arī tā jau vairākus gadus pirms tam bija noslēgusi apgādes nolīgumu ar *Disphar*, un tikai tas vien, ka *Disphar* nolīguma atjaunošana nebija droša, neattaisnoja šādu darījumu.

175 Turklāt, pat pieņemot, ka *Biogaran*, iegādājoties *Niche* produktu reģistrācijas lietas, ir vēlējusies īstenot arī leģitīmus mērķus, ir jāatgādina, ka ar to vien, ka ar nolīgumu tiek īstenoti arī leģitīmi mērķi, nav pietiekami, lai liegtu šo nolīgumu kvalificēt par konkurences ierobežojumu mērķa dēļ (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1983. gada 8. novembris, *IAZ International Belgium* u.c./Komisija, no 96/82 līdz 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 un 110/82, EU:C:1983:310, 25. punkts; 2006. gada 6. aprīlis, *General Motors*/Komisija, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 64. punkts, un 2008. gada 20. novembris, *Beef Industry Development Society* un *Barry Brothers*, C-209/07, EU:C:2008:643, 21. punkts).

176 Visbeidzot, prasītāja apgalvo, ka Komisija nav pierādījusi, ka *Biogaran* ir pret konkurenci vērsts nodoms.

177 Šajā ziņā no apstrīdētā lēmuma 577. apsvēruma, ko *Biogaran* nopietni neapstrīd, izriet, ka maksājumi, kas ir paredzēti izlīguma nolīgumos, kurus *Servier* ir noslēgusi ar *Niche* un *Matrix*, starp *Niche* un *Matrix* ir nolīgti un sadalīti vienlīdzīgi, kaut arī *Matrix* vēlējas saņemt lielāku summu nekā *Niche*. Komisija pamatoti apgalvo, ka *Biogaran* nolīgums, slēpjoties aiz šķietami ierasta darījuma, ļāva palielināt summu, kuru *Servier* grupa ir samaksājusi *Niche*, vienlaikus izslēdzot *Matrix*. *Niche* turklāt ir apstiprinājusi, ka summa 2,5 miljonu GBP apmērā bija daļa no "total overall compensation" 15,7 miljonu GBP apmērā, ko nolīgušas *Niche* un *Servier* (apstrīdētā lēmuma 560. apsvērums). Lai gan Komisija neizvirza nekādus papildu pierādījumus par iemesliem, kuru dēļ *Servier* ir vērsusies pie

Biogaran, lai mudinātu *Niche*, tās norādītie apstākļi, veido netiešu pierādījumu kopumu, kas liecina par nesaraujamas saiknes pastāvēšanu starp maksājumu 2,5 miljonu GBP apmērā un galveno maksājumu, ko *Servier* veica uz *Niche* izlīguma pamata.

178 Jebkurā gadījumā ir jānorāda, ka pušu nodoms nav obligāts priekšnoteikums, lai noteiktu, ka uzņēmumu saskaņotai darbībai ir ierobežojošs raksturs (spriedums, 2015. gada 19. marts, *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 118. punkts).

179 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija ir varējusi pamatoti secināt, ka *Biogaran* nolīguma ietvaros *Niche* saņemtais maksājums 2,5 miljonu GBP apmērā radīja papildu pamudinošu priekšrocību.

180 Ir jāpiebilst, ka papildu pamudinājums ir pietiekami noteicošs, jo tas bija pamatā *Niche* lēmumam neienākt perindoprila tirgū. Proti, Komisija apstrīdētā lēmuma 577. apsvērumā – kas nav ticis nopietni apstrīdēts – ir norādījusi, ka summas, kuras ir attiecīgi starp *Servier* un *Niche* un *Matrix* noslēgto izlīgumu priekšmets, sākotnēji ir tikušas sadalītas vienādās daļās, bet maksājums, kuru *Biogaran* ir veikusi sabiedrībai *Niche*, galarezultātā ir ļāvis palielināt summu, ko *Servier* grupa ir samaksājusi šai sabiedrībai, *Matrix* par to nezinot. Turklāt *Niche* pati ir apstiprinājusi, ka papildu maksājums bija daļa no "total overall compensation", par ko tā bija vienojusies ar *Servier*. Ņemot vērā šos apstākļus, ir jāsecina, ka bez *Biogaran* nolīguma *Niche* iespējams nebūtu noslēgusi izlīguma nolīgumu. Tāpēc tieši *Servier* un tā meitasuzņēmuma kopējā rīcība ir ļāvusi īstenoties konkurences ierobežojumam.

181 Līdz ar to šis konstatējums pats par sevi ļauj secināt, ka pastāv konkurences ierobežojums mērķa dēļ, kurā *Biogaran* ir tieši piedalījusies. Apstāklis, ka *Biogaran* faktu rašanās brīdī vairs nebija *Niche* konkurente – pat ja tas tiktu pierādīts – neietekmē secinājumu. Kā Tiesa jau ir nospriedusi, sabiedrība var piedalīties aizliegtās vienošanās darbībās, tai obligāti neesot aktīvai tirgū, kuru skar konkurences ierobežojums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand*/Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 34. punkts).

182 Prasītājas arguments, ka *Biogaran* nolīgums neietver pretkonkurences noteikumus, nevar tikt izmantots, ņemot vērā iepriekš izklāstītos apstākļus. Proti, šā konstatējuma rezultātā nemainās nolīguma īstenais ierobežojošais raksturs, jo šā nolīguma pastāvēšanas iemesls ir šādus noteikumus ietveroša izlīguma papildināšana.

183 Visbeidzot apstāklis, ka Komisija, aprēķinot *Niche* uzlikto naudas sodu, nav ņēmusi vērā maksājumu 2,5 miljonu GBP apmērā, nevar pierādīt, ka *Biogaran* nolīgums nav uzskatāms par papildu līdzekļu nodošanu, kuras mērķis ir mudināt *Niche* noslēgt izlīgumu. Proti, Komisija, atbildot uz Vispārējās tiesas uzdotu jautājumu, ir norādījusi, ka šīs summas ņemšana vērā nebija nepieciešama, lai nodrošinātu *Niche* uzliktā naudas soda preventīvumu, ņemot vērā it īpaši *Niche* mazo izmēru un situāciju. Pat pieņemot, ka šī summa *Niche* uzliekamā naudas soda aprēķinā nav ņemta vērā tikai tāpēc, ka Komisija to vienkārši ir aizmirsusi, šādam trūkumam katrā ziņā nav nozīmes attiecībā uz konstatējumu, kurš pamatoti ir izteikts minētajā lēmumā, ka *Biogaran* nolīgumā ir pastiprināts konkurences ierobežojums, kas izriet no izlīguma nolīguma.

184 No visa iepriekš minētā izriet, ka šis pamats ir jānoraida.

B. Par pamatu, ar ko tiek apgalvots, ka ir pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā, jo apstrīdētajā lēmumā neesot pierādīta Biogaran piedalīšanās jebkādā konkurences noteikumu pārkāpumā

1. Lietas dalībnieku argumenti

a) Par Biogaran nolīguma pārkāpuma raksturu

185 Prasītāja apgalvo, ka *Biogaran* nolīgumam pašam par sevi, kā pati Komisija to esot atzinusi, nav pārkāpuma rakstura. Proti, šā nolīguma noteikumi apstrīdētajā lēmumā nekādi neesot kritizēti, turklāt apstrīdētajā lēmumā tam esot veltītas tikai sešas lappuses. Tādējādi *Biogaran* esot sodīta par konkurenci nekādā veidā neierobežojošu nolīgumu, tāpēc *Biogaran* nevarot tikt sodīta uz LESD 101. panta pamata tikai tādēļ, ka ir parakstījusi. *Biogaran* atbildība esot stingri saistīta ar to, ka izlīgums, kuru tā nav parakstījusi, ir prettiesisks, lai gan apstrīdētā lēmuma 1351. apsvērumā esot atzīts, ka "izlīguma nolīgums un *Biogaran* nolīgums ir atsevišķi tiesiski darījumi".

186 Pamatojoties uz ģenerāladvokāta N. Vāla [*N. Wahl*] secinājumiem lietā *AC-Treuhand*/Komisija (C-194/14 P, EU:C:2015:350), prasītāja apgalvo, ka, lai būtu par tādas aizliegtas vienošanās pusi, kuras mērķis vai sekas ir konkurences ierobežošana, ir arī nepieciešams, lai attiecīgais uzņēmums varētu radīt konkurences spiedienu citiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem, kas šajā gadījumā tā neesot, jo lietas apstākļu rašanās laikā *Biogaran* nebija *Niche* konkurente.

187 Komisija uzskata, ka *Biogaran* nolīgums nevar tikt izvērtēts savrupi no izlīguma nolīguma, no kura tas nav nošķirams. Tā apstrīdētā lēmuma 1351. un 3011. apsvērumā jau esot pierādījusi, ka šis nolīgums esot bijis pamats, lai samaksātu *Niche* papildu summu 2,5 miljonu GBP apmērā kā pretizpildījumu par saistībām, kuras *Niche* ir uzņēmusies starp *Servier* un *Niche* noslēgtajā izlīgumā.

188 Šis *Biogaran* nolīgumā paredzētais maksājums esot uzskatāms par *Biogaran* tiešu piedalīšanos aizliegtās vienošanās darbībās, pat ja šā nolīguma noteikumi netiek apšaubīti. Komisija piebilst, ka šī summa rada *Niche* piedāvātu papildu pamudinājumu, lai to pārliecinātu piedalīties izlīgumā. Apstāklis, ka šī summa ir tikusi samaksāta uz licences nolīguma pamata, nemainot to, ka tā papildina maksājumu 11,8 miljonu GBP apmērā, kas tika veikts izlīguma ietvaros. Tāpat apstāklis, ka *Biogaran* nolīgums attiecas uz molekulām, kas atšķiras no tām, kuras ir izlīguma priekšmets, un ka tam varēja būt noteikta operacionāla lietderība – kas nekad nav ticis pierādīts – nemaina to, ka šis maksājums ir tiešs pamudinājums.

b) Atbildības par mātesuzņēmuma rīcību attiecināšana uz meitasuzņēmumu

189 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā tai ir uzlikta atbildība par apgalvotu pārkāpumu, kas ir saistīts ar to, ka mātesuzņēmums ir noslēdzis nolīgumu, kura dalībniece tā nav un par kura saturu tā nezināja. Šāda pieeja esot pretrunā personiskās atbildības principam, kas saskaņā ar judikatūru ir jāinterpretē strikti. Proti, ņemot vērā, ka tai pašai ir juridiskas personas statuss, prasītāja apgalvo, ka tā nevar tikt saukta pie atbildības par pārkāpumu, ko esot izdarījusi *Servier*, ja vien netiek pierādīts, ka tā ir līdzatbildīga par aizliegto vienošanos vai ir guvusi no tās labumu.

190 Prasītāja uzsver, ka tā savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem ir norādījusi, ka tā tirgū ir rīkojusies patstāvīgi, un tās vadība, telpas, preču zīmes, darbība un aktīvi ir nošķirti no *Servier*, kura rīkojas kā oriģinālo zāļu sabiedrība, savukārt *Biogaran*, gluži pretēji, ir ģenērisko zāļu sabiedrība. Tā uzsver, ka – tā kā tā nav nedz *Niche* vai *Servier* mātesuzņēmums, nedz akcionārs – tai līdz ar to nav nekādu kontroles līdzekļu vai tiesību attiecībā uz LESD 101. pantam it kā pretrunā esošā izlīguma pušu komerciālo politiku vai stratēģiju.

191 Prasītāja šajā ziņā pārmet Komisijai, ka tā – pārkāpjot likumības principu – esot ieviesusi prezumpciju, ka meitasuzņēmums ir atbildīgs par sava mātesuzņēmuma rīcību, un, šādi rīkojoties, esot pārkāpusi soda individualizācijas principu, kas ir atzīts 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta 2. punktā un Pamattiesību hartas 48. pantā.

192 Komisija atbild, ka tā apstrīdētajā lēmumā nav vēlējusies atbildību par mātesuzņēmuma rīcību attiecināt uz meitasuzņēmumu. Tā apgalvo, ka *Biogaran* tiek saukta pie atbildības par tās tiešu piedalīšanos *Servier* izdarītajā pārkāpumā. Tieši *Servier* rīcība (izlīguma parakstīšana) apkopojumā ar tās meitasuzņēmuma rīcību (licences nolīguma parakstīšana) esot ļāvušas liegt *Niche* ģenērisko produktu ienākšanu tirgū, no kā labumu ir guvusi *Servier* grupa kopumā.

193 Komisija uzsver, ka tā nav apgalvojusi, ka *Biogaran* ir atbildīga pārraudzības vai kontroles trūkuma dēļ. Tā *Biogaran* atbildību ir konstatējusi saistībā ar tās tiešo piedalīšanos pārkāpumā un ir ņēmusi vērā tās piederību *Servier* grupai, lai konstatētu tās mātesuzņēmuma solidāro atbildību.

194 Komisija apgalvo, ka uz mātesuzņēmumu var tikt attiecināta atbildība par meitasuzņēmuma rīcību, ja, kaut arī šim meitasuzņēmumam ir atsevišķas juridiskas personas statuss, šis meitasuzņēmums patstāvīgi nenosaka savu rīcību tirgū, bet gan būtībā izpilda sava mātesuzņēmuma norādījumus. Tā piebilst, ka gadījumā, kad mātesuzņēmumam pieder viss konkurences tiesību pārkāpumu izdarījušā meitasuzņēmuma kapitāls, pastāv atspēkojama prezumpcija, ka minētais mātesuzņēmums faktiski īsteno izšķirošu ietekmi pār sava meitasuzņēmuma rīcību. Komisija uzskata, ka šādā kontekstā mātesuzņēmums un meitasuzņēmums būtu jāatzīst par solidāri atbildīgiem par saistībā ar šo pārkāpumu uzliktā naudas soda samaksu.

195 Komisija piebilst, ka – lai gan *Niche* un *Servier* izlīguma nolīgums un *Biogaran* nolīgums ir atsevišķi darījumi, tie tomēr nav nodalāmi, jo to abu mērķis ir nodrošināt, ka vienā un tajā pašā dienā *Niche* tiek veikts būtisks maksājums, kas ir pretizpildījums par saistībām neienākt perindoprila tirgū (apstrīdētā lēmuma 1351. un 3011. apsvērums). Abiem subjektiem ir bijis viens un tas pats mērķis, to rīcība ir bijusi vienota, un tie ir rīkojušies kā viena ekonomiska vienība ne tikai tirgū, bet arī pārkāpuma nolūkos.

196 Komisija uzskata, ka *Biogaran* nolīguma konteksts ir ļāvis konstatēt, ka *Biogaran* nevarēja nezināt, ka maksājums ietilpst izlīguma kontekstā, kura mērķis bija *Niche* izslēgšana no perindoprila tirgus. *Biogaran* nolīgums esot vienas ekonomiskas vienības plāna sastāvdaļa, un fakts, ka *Biogaran* nolīgumā nav pārņemti izlīgumā iekļautie netirgošanas noteikumi un neapstrīdēšanas noteikumi, nemaina *Biogaran* nolīguma patieso raksturu, proti, to, ka tas ir papildu pamudinājums, kura mērķis ir izslēgt *Niche* no perindoprila tirgus.

c) Par to, ka Biogaran zināja par Servier pārkāpjošo rīcību

197 Prasītāja uzsver, ka lietas faktu rašanās laikā tā neesot zinājusi par izlīguma nolīguma saturu un tāpēc tā nevarēja paredzēt šā darījuma pretkonkurences raksturu.

198 Atsaucoties uz judikatūru, prasītāja uzskata, ka, "lai atzītu, ka uzņēmums ir atbildīgs par vienotu un turpinātu pārkāpumu, tiek prasīts, lai tam būtu zināšanas (pierādītas vai prezumētas) par citu pārkāpuma dalībnieku pārkāpjošo rīcību". Komisija esot kļūdaini atkāpusies no judikatūrā noteikta pierādīšanas standarta, jo tā apstrīdētajā lēmumā ir apstiprinājusi, ka "nav jāpierāda, ka *Biogaran* zināja par izlīguma nolīguma pretkonkurences raksturu".

199 Turklāt prasītāja apgalvo, ka saskaņā ar judikatūru tas, ka pastāv objektīva saikne starp pārkāpumu un nolīgumu, nav pietiekami, lai ļautu Komisijai *Biogaran* atzīt par vainojamu pārkāpumā. Komisijai esot bijis jāpierāda, ka uzņēmums apzinājās pārkāpuma pastāvēšanu vai ka tas to varēja saprātīgi paredzēt. Komisija esot sagrozījusi faktus un kļūdaini interpretējusi iepriekš minēto judikatūru, uzskatot, ka " *Biogaran* varēja saprast, ka *Biogaran* nolīgums ir saistīts ar izlīgumu".

200 Prasītāja piebilst, ka – pat pieņemot, ka Komisija varētu pierādīt, ka nolīgumi bija saistīti un ka *Biogaran* nevarēja nezināt par šo saikni, – tas nenozīmē, ka prasītāja zināja par vai varēja saprātīgi paredzēt izlīguma saturu. Šajā ziņā apstrīdētajā lēmumā neesot ticis pierādīts, ka *Biogaran* zināja par iespējamo izlīguma pretkonkurences mērķi un par šā izlīgumu būtiskajām īpašībām; šāda zināšana nevar arī tikt prezumēta.

201 Prasītāja uzsver, ka tā nevarēja zināt par izlīguma it kā prettiesisko raksturu, jo lietas faktu rašanās laikā (proti, 2005. gadā) neeksistēja precedents, atbilstoši kuram šāds izlīguma nolīgums būtu prettiesisks. Pamatojoties uz sera F. Džeikobsa [*Sir F. Jacobs*] viedokli, prasītāja apgalvo, ka laikā, kad norisinājās fakti, Komisijas paziņojumā par iebildumiem iekļauto analīzes shēmu neviens nevarēja pat iedomāties.

202 Visbeidzot prasītāja apgalvo, ka atsevišķi argumenti, kurus Komisija esot izvirzījusi iebildumu raksta stadijā, lai pamatotu apgalvojumu, ka *Biogaran* nevarēja nezināt par *Servier* "faktisko darbību", nav pieņemami.

203 Komisija apgalvo, ka *Biogaran* varēja saprātīgi paredzēt pārējo koluzīvās rīcības dalībnieku plānoto faktisko pretkonkurences darbību un ka tā bija gatava uzņemties ar to saistīto risku. Proti, Komisija uzskata, ka tas, ka kāds no aizliegtās vienošanās dalībniekiem apzinās vai zina par dalību LESD 101. panta pārkāpumā, nevar tikt interpretēts tādā pašā veidā, ja tā partneris izslēgšanas darbībā ir tā mātesuzņēmums. Šādā gadījumā meitasuzņēmums nevarot rīkoties uz cita pamata kā tas, kuru ir noteicis viņa mātesuzņēmums, proti, šajā gadījumā – vērienīgas pret ģenēriskajām zālēm vērstas stratēģijas ietvaros. Tātad šajā kontekstā *Biogaran* varēja saprātīgi paredzēt, ka maksājumam, kas ir veikts tirgū ienākošam ģenērisku produktu ražotājam, nevar būt cits mērķis kā šā ražotāja izslēgšana no tirgus. Līdz ar to maksājumam nevarēja būt cits ticams skaidrojums kā vēlme *Niche* sniegt papildu pamudinājumu noslēgt izlīguma nolīgumu.

204 Komisija arī apgalvo, ka darījuma pārkāpuma rakstura apzināšanās ir vēl jo vairāk skaidra, tāpēc ka *Servier* juristi bija tikuši iesaistīti *Biogaran* nolīguma sagatavošanā vai tika par to informēti. Turklāt apsūdzības neslavas celšanā, kuras *Sandoz AG* 2008. gadā izteica attiecībā uz *Biogaran*, liecinot par *Biogaran* iesaisti *Servier* pretkonkurences stratēģijā. Tāpat fakts, ka *Biogaran* 2006. gadā bija starpnieka loma tāda izlīguma panākšanā starp *Servier* un *Lupin*, kuram esot pretkonkurences raksturs, apstiprinot Komisijas apgalvojumu, ka *Biogaran* apzinājās *Servier* faktisko darbību.

205 Visbeidzot Komisija, lai apgalvotu, ka *Biogaran* nevarēja nezināt par mērķi, kas vienlaikus tika īstenots ar izlīgumu un *Biogaran* nolīgumu, atsaucās uz sarunām starp *Niche* un *Matrix* par summām, ko *Servier* tām ir pārskaitījusi kā pretizpildījumu par izlīgumu. Proti, *Niche* esot apstiprinājusi, ka maksājums bija daļa no "total overall compensation" 15,7 miljonu GBP apmērā, par ko bija vienojušās *Niche* un *Servier*.

2. Vispārējās tiesas vērtējums

206 Ir jāatgādina, kurus noteicošos iemeslus Komisija apstrīdētajā lēmumā ir norādījusi, lai secinātu, ka, pirmkārt, *Biogaran* nolīgums bija papildu pamudinājums *Niche* noslēgt izlīguma nolīgumu, kas var tikt kvalificēts kā konkurences ierobežojums mērķa dēļ (apstrīdētā lēmuma 1369. un 3011. apsvērums), un ka, otrkārt, *Biogaran* var solidāri ar *Servier* būt atbildīgas par visu šā pārkāpuma laikposmu (apstrīdētā lēmuma 3006., 3012. un 3145. apsvērums).

207 Komisija uzskata, ka summa, kuru *Biogaran* ir pārskaitījusi *Niche* kā pretizpildījumu par produktu reģistrācijas lietu pirkumu, veido *Niche* sniegtu papildu pamudinājumu, kas veicina *Niche* izslēgšanu no perindoprila tirgus. Komisija uzskata, ka *Niche* apņemšanās neienākt perindoprila tirgū tika padarīta iespējama ar pamudinājumu, kurš izpaudās, pirmkārt, kā maksājums, ko *Servier* veica ar *Niche* noslēgtā izlīguma ietvaros, un, otrkārt, kā papildu maksājums, ko uz *Biogaran* nolīguma pamata tieši ir veicis *Servier* meitasuzņēmums *Biogaran*.

208 Prasītāja apstrīd šos vērtējumus. Tā apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi personiskās atbildības principu, tai uzliekot atbildību par nolīgumu, kuru ir noslēdzis tās mātesuzņēmums. Tā apgalvo, ka *Biogaran* nolīgums nav LESD 101. panta pārkāpums un ka tā nezināja nedz par mātesuzņēmuma rīcību, nedz par to, ka starp tās mātesuzņēmumu un *Niche* noslēgtajam izlīgumam bija pārkāpuma raksturs.

209 Vispirms ir jāuzsver, ka, pretēji prasītājas apgalvotajam, Komisija apstrīdētajā lēmumā nav uz *Biogaran* attiecinājusi atbildību par mātesuzņēmumam pārmestu rīcību. Apstrīdētā lēmuma 1349. apsvērumā Komisija ir uzskatījusi, ka *Servier* esot *Niche* sniegusi papildu pamudinājumu, izmantojot *Biogaran* nolīgumu. Minētā lēmuma 3011. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka, kaut arī nav jāpierāda, ka *Biogaran* zināja par izlīguma pretkonkurences raksturu, vairāki apstākļi norādot uz to, ka *Biogaran* varēja saprast, ka *Biogaran* nolīgums bija saistīts ar izlīgumu un ka ar šo nolīgumu *Biogaran* ir tieši piedalījusies pārkāpumā. Kā Komisija ir norādījusi iebildumu rakstā, tā nekādā ziņā nav vēlējusies uz *Biogaran* attiecināt darbības, kuras tiek pārmestas tās mātesuzņēmumam.

210 Apstrīdētā lēmuma 3007. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka nolīguma parakstīšanas brīdī *Servier* piederēja visas tās meitasuzņēmuma daļas un tādējādi tā veidoja vienotu uzņēmumu ar savu meitasuzņēmumu. Tāpat Komisija *Biogaran* solidāro atbildību ir secinājusi no tā, ka *Biogaran* nolīgums un izlīgums ir tikuši "noslēgti starp vieniem un tiem pašiem uzņēmumiem", proti, *Servier* grupu, no vienas puses, un *Niche* un *Unichem*, no otras puses (apstrīdētā lēmuma 1351. apsvērums un 1898. zemsvītras piezīme).

211 Šajā ziņā Vispārējā tiesa konstatē, ka Savienības tiesa līdz šīm brīdim nav lēmusi par jautājumu, kādos nosacījumos Komisija var noteikt, ka meitasuzņēmums ir solidāri atbildīgs, ja – kā tas ir šajā gadījumā – šis meitasuzņēmums tieši ir piedalījies sava mātesuzņēmuma pārkāpjošajā rīcībā.

212 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka ar jēdzienu "uzņēmums" tiek apzīmēta jebkura vienība, kas veic saimniecisku darbību, neatkarīgi no šādas vienības juridiskā statusa un tās finansējuma nodrošināšanas veida. Šajā ziņā Tiesa ir norādījusi, ka, pirmkārt, aplūkojot kontekstā, jēdziens "uzņēmums" nozīmē ekonomisku vienību, pat ja no juridiskā skatpunkta šo ekonomisko vienību veido vairākas fiziskas un juridiskas personas, un, otrkārt, līdzko šāda ekonomiska vienība pārkāpj konkurences tiesības, tai atbilstoši personiskās atbildības principam ir jāatbild par šādu pārkāpumu (skat. spriedumu, 2011. gada 20. janvāris, *General Química* u.c./Komisija, C-90/09 P, EU:C:2011:21, 34.–36. punkts un tajos minētā judikatūra).

213 Īpašajā gadījumā, kad mātesuzņēmumam pieder konkurences tiesību normas pārkāpušā meitasuzņēmuma kapitāls pilnībā, pastāv atspēkojama prezumpcija, ka šis mātesuzņēmums faktiski īsteno izšķirošu ietekmi pār savu meitasuzņēmumu (spriedums, 2009. gada 10. septembris, *Akzo Nobel* u.c./Komisija, C-97/08 P, EU:C:2009:536, 60. punkts). Tāpēc pietiek ar to, ka Komisija pierāda, ka viss meitasuzņēmuma kapitāls pieder tā mātesuzņēmumam, lai prezumētu, ka pēdējais minētais īsteno izšķirošu ietekmi pār šā meitasuzņēmuma komercdarbības politiku (spriedums, 2011. gada 29. marts, *ArcelorMittal Luxembourg*/Komisija un Komisija/*ArcelorMittal Luxembourg* u.c., C-201/09 P un C-216/09 P, EU:C:2011:190, 98. punkts).

214 Tā tas ir izskatāmajā lietā. Brīdī, kad tika noslēgts *Biogaran* nolīgums, *Biogaran* bija *Servier* pilnībā piederošs meitasuzņēmums, un no šā konstatējuma izrietošā prezumpcija nav tikusi atspēkota (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 10. septembris, *Akzo Nobel* u.c./Komisija, C-97/08 P, EU:C:2009:536, 60.–65. punkts). Proti, ir jāuzsver, ka *Biogaran* nav pierādījusi, ka tā nosaka savu

komerciālo politiku neatkarīgi no *Servier*. Iepriekš minētie pierādījumi par to, ka pastāv nesaraujama saikne starp šiem diviem nolīgumiem, apstiprina *Servier* noteicošo ietekmi uz *Biogaran* rīcību un šo pilnvaru faktisku izmantošanu. Lai ilustrētu *Biogaran* patstāvīgumu attiecībā pret *Servier*, prasītāja apgalvo, ka *Biogaran* vadītāji nekad nav ieņēmuši amatus *Servier*. Tomēr šis apstāklis neatspēko prezumpciju par to, ka *Server* ir izšķiroša ietekme pār *Biogaran* (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 16. septembris, *Roca*/Komisija, T-412/10, EU:T:2013:444, 76. punkts). Runājot par pārējiem prasītājas minētajiem apstākļiem, proti, ka tā tirgū rīkojoties patstāvīgi, izmantojot no *Servier* nošķirtas telpas, preču zīmes un aktīvus, turklāt darot to kā ģenērisko zāļu sabiedrība, tie tikai liecina par to, ka *Biogaran* ir no *Servier* nošķirta juridiska persona, bet nevar atspēkot prezumpciju, ka *Servier* īsteno izšķirošu ietekmi pār *Biogaran*.

215 Tātad brīdī, kad tika noslēgts *Biogaran* nolīgums un *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgums, *Biogaran* bija *Servier* meitasuzņēmums un ar savu mātesuzņēmumu veidoja vienu un to pašu uzņēmumu konkurences tiesību izpratnē.

216 Līdz ar to Komisija, piemērojot jēdzienu "uzņēmums", varēja pamatoti apgalvot, ka *Servier* un *Biogaran* ir solidāri atbildīgas par rīcību, kura tām tika pārmesta, jo darbības, kuras bija veikusi katra no tām, ir jāaplūko kā darbības, ko ir veicis viens un tas pats uzņēmums (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2002. gada 20. marts, *HFB* u.c./Komisija, T-9/99, EU:T:2002:70, 524. un 525. punkts, un 2007. gada 12. decembris, *Akzo Nobel* u.c./Komisija, T-112/05, EU:T:2007:381, 62. punkts; šajā nozīmē pēc analoģijas skat. arī spriedumus, 1974. gada 6. marts, *Istituto Chemioterapico Italiano* un *Commercial Solvents*/Komisija, 6/73 un 7/73, EU:C:1974:18, 41. punkts, un 2000. gada 16. novembris, *Metsä-Serla* u.c./Komisija, C-294/98 P, EU:C:2000:632, 26.–28. punkts).

217 Apstāklis, ka šajā gadījumā Komisijas konstatētais LESD 101. panta pārkāpums daļēji izriet no mātesuzņēmuma rīcības un daļēji no meitasuzņēmuma rīcības, lai gan lielākoties Savienības tiesas izskatītajās lietās par mātesuzņēmuma un meitasuzņēmuma solidāro atbildību pārkāpums izriet vienīgi no meitasuzņēmuma rīcības, nevar atspēkot šo secinājumu.

218 Proti, ja uz mātesuzņēmumu var attiecināt atbildību par tā meitasuzņēmuma izdarītu pārkāpumu un tā rezultātā, nepārkāpjot personiskās atbildības principu, padarīt šīs abas sabiedrības solidāri atbildīgas par pārkāpumu, ko ir izdarījis uzņēmums, kuru tās veido, tas tā ir vēl jo vairāk tad, ja pārkāpums, kuru ir izdarījusi ekonomiska vienība, ko veido mātesuzņēmums un tā meitasuzņēmums, izriet no šo abu sabiedrību rīcības sakritības.

219 Kā Komisija ir pareizi norādījusi, apstrīdētais lēmums *Servier* būtu varējis tikt adresēts par pārkāpumu, kuru *Biogaran* ir veikusi kā līdzatbildīgā, pat ja neviens apstāklis nepierādītu, ka *Servier* bija iesaistīta pārkāpumā. *A fortiori* apstrīdētais lēmums varēja tikt adresēts *Servier* kā mātesuzņēmumam un tā meitasuzņēmumam, kas ir solidāri atbildīgi, jo katra no abām sabiedrībām ir tieši piedalījusies pārkāpumā.

220 Tāpēc Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka *Biogaran* nolīgums un *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgums bija noslēgti starp vieniem un tiem pašiem uzņēmumiem, proti, *Servier* grupu, no vienas puses, un sabiedrību *Niche*, no otras puses, un ka LESD 101. panta pārkāpums ir jāattiecina uz *Servier* grupu, kas pamato *Servier* kā mātesuzņēmuma un tā meitasuzņēmuma *Biogaran* solidāro atbildību, ar kuru attiecīgo rīcību ir izdarīts pārkāpums. Šis secinājums vēl jo vairāk ir izdarāms tāpēc, ka starp abu sabiedrību rīcību ir cieša saikne, jo pastāv Komisijas pierādītas nesaraujamas saiknes starp *Biogaran* nolīgumu un *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgumu.

221 *Biogaran* veltīgi apgalvo, ka tai nevajadzētu tikt atzītai par solidāri atbildīgu par pārkāpumu tādēļ, ka tā nav zinājusi par sava mātesuzņēmuma rīcību.

222 Pirmkārt, šis iebildums balstās uz kļūdainu pieņēmumu, ka *Biogaran* tiek saukta pie atbildības par pārkāpumu, kuru ir izdarījis tās mātesuzņēmums. Tomēr, kā izriet no iepriekš norādītā, šis pieņēmums nav pamatots nedz ar faktiem, nedz juridiski.

223 Otrkārt, ir jāatgādina, ka izšķirošā ietekme, kuru mātesuzņēmums īsteno pār sev pilnībā piederošu meitasuzņēmumu, ļauj prezumēt, ka meitasuzņēmuma rīcība tiek veikta mātesuzņēmuma vārdā un uzdevumā un līdz ar to – šo abu sabiedrību veidotā uzņēmuma vārdā un uzdevumā. Tā kā Vispārējā tiesa – kā tas izriet no atbildes uz iepriekšējo pamatu – uzskata, ka *Biogaran*, noslēdzot *Biogaran* nolīgumu, nav nedz vēlējusies īstenot patiesas komerciālas intereses, nedz ir īstenojusi patstāvīgu stratēģiju ārpus sava mātesuzņēmuma kontroles, Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka *Biogaran* nolīgums kā papildu pamudinājums *Niche* akceptēt izlīguma nolīgumu bija viena no tā pārkāpuma sastāvdaļām, kurā *Biogaran* bija piedalījusies tieši, un nepastāv vajadzība pierādīt, ka *Biogaran* bija zināms par *Servier* rīcību vai kopējo plānu vai pārkāpuma pazīmēm.

224 Turklāt prasītāja kļūdaini atsaucas uz 2003. gada 2. oktobra spriedumu lietā *Aristrain*/Komisija (C-196/99 P, EU:C:2003:529, 99. punkts). Proti, minētā lieta attiecās nevis uz mātesuzņēmuma attiecībām ar tam pilnībā piederošu meitasuzņēmumu, bet gan uz to, ka abu atsevišķo komercsabiedrību kapitāls piederēja vienai un tai pašai personai vai ģimenei – šo apstākli Savienības tiesa pašu par sevi uzskatīja par nepietiekamu, lai pierādītu, ka šīs abas sabiedrības veido ekonomisku vienību, kā rezultātā, pamatojoties uz Savienības konkurences tiesībām, vienas un otras sabiedrības rīcība varētu tikt attiecināta uz šo ekonomisko vienību. Tāpat atsauces uz 2008. gada 8. jūlija spriedumu lietā *AC-Treuhand*/Komisija (T-99/04, EU:T:2008:256), 2011. gada 30. novembra spriedumu lietā *Quinn Barlo* u.c./Komisija (T-208/06, EU:T:2011:701) un 2014. gada 10. oktobra spriedumu lietā *Soliver*/Komisija (T-68/09, EU:T:2014:867) nav relevantas, jo tām nav nekā kopīga ar mātesuzņēmuma un meitasuzņēmuma attiecību un ekonomiskās vienības kontekstu.

225 Treškārt, ja – kā to apgalvo prasītāja – Komisijai būtu jāpierāda, ka meitasuzņēmums zina par mātesuzņēmuma rīcību, lai pārkāpumā vainotu grupu, tas ietekmētu ekonomiskas vienības jēdzienu. Attiecībā uz katru pārkāpuma sastāvdaļu, kas izriet no vienas vai otras šīs sabiedrības rīcības, būtu nepieciešams pierādīt, ka meitasuzņēmums zināja par mātesuzņēmuma īstenotajiem mērķiem, lai gan pats uzņēmuma jēdziens Savienības konkurences tiesību izpratnē – izmantojot prezumpciju par izšķirošu ietekmi, ko mātesuzņēmums īsteno pār tam pilnībā piederošu meitasuzņēmumu, – nosaka, ka šis meitasuzņēmums rīkojas atbilstoši mātesuzņēmuma izvirzītiem mērķiem, tā vadībā un kontrolē. Kā Tiesa ir nospriedusi, nosacījums, lai visas uzņēmuma sastāvdaļas sauktu pie atbildības par dažādajām pārkāpumu veidojošajām darbībām, kuras veido visu aizliegto vienošanos, ir izpildīts, ja katra uzņēmuma sastāvdaļa – pat pakārtoti, papildinoši vai pasīvi – ir piedalījusies tā īstenošanā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 26. janvāris, *Duravit* u.c./Komisija, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 117.–126. punkts, un 2008. gada 8. jūlijs, *AC-Treuhand*/Komisija, T-99/04, EU:T:2008:256, 133. punkts).

226 Ja piekristu prasītājas tēzei, sabiedrību grupu veiktu konkurences pārkāpumu konstatēšana tiktu padarīta grūtāka, lai gan prezumpcijas, ka mātesuzņēmums kontrolē tam pilnībā piederošu meitasuzņēmumu, mērķis ir novērst situāciju, ka pārkāpjošā rīcība tiktu attiecināta tikai uz meitasuzņēmumiem, kuri par to ir tieši atbildīgi, un tāpēc notiktu izvairīšanās no soda grupas līmenī. Mātesuzņēmumam tikai vajadzētu pārkāpjošo rīcību veikt kopā ar meitasuzņēmumu un apgalvot, ka meitasuzņēmums nezināja par mātesuzņēmuma darbībām, lai par tā pārkāpuma sastāvdaļa, kura izriet no meitasuzņēmuma tiešas piedalīšanās pārkāpumā, tiktu attiecināta tikai uz meitasuzņēmumu. Tas samazinātu pretkonkurences darbību apkarošanas efektivitāti, kas nav attaisnojama ar vajadzību ievērot personīgās atbildības par pārkāpumiem principu.

227 No iepriekš minētā izriet, ka prasītājas argumentācija, ka Komisija to, kļūdaini un pārkāpjot personiskās atbildības principu, sauc pie atbildības par tās mātesuzņēmuma pārkāpjošo rīcību, ne ar faktiem, ne juridiski. Komisija ne vien nav saukusi pie atbildības *Biogaran* par pārkāpumu, kas tiek pārmests tās mātesuzņēmumam – jo par pārkāpumu pie atbildības tiek saukta *Servier* grupa –, bet arī ir pamatoti uzskatījusi, ka nebija jāpierāda, ka *Biogaran* bija zināms par tās mātesuzņēmuma rīcību.

228 Pretēji tam, ko prasītāja apgalvoja tiesas sēdē, lai atbalstītu tajā izvirzīto pamatu par apstrīdētā lēmuma nepietiekamu pamatojumu un šā pamatojuma pretrunīgumu, minētajam lēmumam šādi trūkumi nepiemīt. Proti, no šā lēmuma, it īpaši tā 1349., 3007. un 3011. apsvēruma, skaidri izriet, ka Komisija ir uzskatījusi, ka par pārkāpumu atbildīgais subjekts bija uzņēmums LESD 101. panta izpratnē, kuru veidoja *Servier* un tai pilnībā piederošs meitasuzņēmums *Biogaran*, un ka, lai pie atbildības par pārkāpumu sauktu "uzņēmumu", nav vajadzīgs pierādīt, ka *Biogaran* zināja par izlīguma pretkonkurences raksturu. Lai gan ir taisnība – kā *Biogaran* to norādīja tiesas sēdē –, ka Komisija savos procesuālajos rakstos ir minējusi, ka ir iespējams prezumēt, ka *Biogaran* zināja par *Servier* rīcību, un šāds vērtējums ir apstrīdams, ciktāl principā nevar tikt prezumēts, ka meitasuzņēmums zina par sava mātesuzņēmuma rīcību, šādā pamatojuma apstrīdētajā lēmumā nav – tajā ir tikai noteikts, ka tiek prezumēts, ka *Biogaran*, kas ir *Servier* pilnībā piederošs meitasuzņēmums, rīkojas *Servier* ietekmē un kontrolē, un ir tikai konstatēti apstākļi, kas liecina par *Biogaran* tiešo piedalīšanos attiecīgās vienotās ekonomiskās vienības izdarītajā pārkāpumā.

229 Pilnīguma labad, pat ja pieņemtu, ka Komisijai bija jāpierāda, ka *Biogaran* zināja par *Servier* rīcību un *Servier* un *Niche* izlīguma nolīguma pārkāpuma raksturu, no lietas materiāliem izriet, ka tā ir sniegusi juridiski pietiekamus pierādījumus šajā ziņā.

230 Vispirms ir jāatgādina, ka uzņēmums var arī būt tieši piedalījies tikai daļā vienoto un turpināto pārkāpumu veidojošo pretkonkurences darbību, bet tas var zināt par visām pārkāpjošajām darbībām, ko iecerējuši vai īstenojuši pārējie aizliegtās vienošanās dalībnieki to pašu mērķu labā, vai arī tas var saprātīgi tās paredzēt un būt gatavs uzņemties par tām risku. Šādā gadījumā Komisijai arī ir tiesības saukt šo uzņēmumu pie atbildības par visām pretkonkurences darbībām, kas veido šo pārkāpumu, un tādējādi – par šo pārkāpumu kopumā (skat. spriedumu, 2015. gada 24. jūnijs, *Fresh Del Monte Produce* /Komisija un Komisija/*Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P un C-294/13 P, EU:C:2015:416, 158. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedums, 2017. gada 26. janvāris, *Duravit* u.c./Komisija, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 119. punkts).

231 Savukārt, ja uzņēmums ir tieši piedalījies vienā vai vairākās pret konkurenci vērstajās darbībās, kuras veido vienotu un turpinātu pārkāpumu, bet nav pierādīts, ka ar savu rīcību šis uzņēmums bija vēlējies piedalīties pārējo aizliegtās vienošanās dalībnieku iecerēto mērķu īstenošanā un ka tam bija zināmas pārējās minēto dalībnieku iecerētās vai īstenotās pretkonkurences darbības minēto mērķu īstenošanai vai ja tas varēja saprātīgi par tām nojaust un bija gatavs uzņemties risku, Komisijai ir tiesības to saukt pie atbildības tikai par darbībām, kurās tas ir piedalījies tieši, un par pārējām minēto dalībnieku iecerētajām vai īstenotajām pretkonkurences darbībām minēto mērķu īstenošanai, ja ir pierādīts, ka tas varēja saprātīgi par tām nojaust un bija gatavs uzņemties risku (skat. spriedumu, 2015. gada 24. jūnijs, *Fresh Del Monte Produce*/Komisija un Komisija/*Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P un C-294/13 P, EU:C:2015:416, 159. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedums, 2017. gada 26. janvāris, *Duravit* u.c./Komisija, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 120. punkts).

232 Šajā lietā Komisija konstatēja, ka *Biogaran* zināja par faktu, ka *Biogaran* nolīguma mērķis ir palīdzēt izslēgt *Niche* no tirgus. Ar savāktajiem pierādījumiem, kuri ir minēti apstrīdētā lēmuma 1351. apsvērumā, kuri attiecas uz *Biogaran* nolīguma pamudinošo ietekmi un kurus *Biogaran* nespēja atspēkot tā pamata ietvaros, ar ko tika apgalvota faktu sagrozīšana, Komisija, uzsvērdama arī, ka *Biogaran*, kas ir *Servier* pilnībā piederošs meitasuzņēmums, nevarēja rīkoties patstāvīgi, ir pierādījusi, ka *Biogaran* nolīgums varēja tikt vērtēts tikai kā papildu pamudinājums attiecībā uz *Niche* un ka *Biogaran* nevarēja nezināt par tā būtību.

233 Kā izriet no tā pamata izvērtējuma, ar kuru tika apgalvots, ka ir tikuši sagrozīti fakti, *Biogaran* nav sniegusi nevienu ticamu skaidrojumu, ka pamatotu, kāpēc šis nolīgums tika noslēgts kopā ar *Servier* un *Niche* izlīguma nolīgumu. *Biogaran* nav arī pamata apgalvot, ka tai nav bijis zināms par šo nolīgumu pārkāpuma raksturu. Proti, par šiem nolīgumiem sarunas veicošajiem subjektiem bija acīmredzams, ka ar šiem lielajiem maksājumiem sasniedzamais mērķis nodrošināt *Niche* palikšanu ārpus tirgus pēc sava rakstura ir konkurenci ierobežojošs.

234 Tāpēc no visa iepriekš minētā izriet, ka šis pamats ir jānoraida un nav jāņem vērā argumenti, kurus Komisija ir izvirzījusi savai aizstāvībai un kuri attiecas uz to, kas noticis pēc *Biogaran* nolīguma parakstīšanas.

C. Par pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzliekot naudas sodu Biogaran

1. Lietas dalībnieku argumenti

a) Par lietas novitāti, neparedzamību un sarežģītību

235 Pamatojoties uz noziedzīgu norādījumu un sodu likumības principu, kas ir nostiprināts [Eiropas] Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. pantā un Pamattiesību hartas 49. pantā, prasītāja apgalvo, ka Komisija var piemērot sodus tikai saistībā ar tādu rīcību, attiecībā uz kuru faktu rašanās laikā ir noteikts, ka tai ir pārkāpuma raksturs. Tāpat tā piebilst, ka atbilstoši Komisija lēmumu pieņemšanas praksei naudas sods nevar tikt uzlikts, ja konstatēto pārkāpumu veids ir relatīvi jauns un ja faktu rašanās laikā nepastāvēja precedents, kurš skaidri nosaka, ka attiecīgā veida rīcībai ir pārkāpuma raksturs, vai ja ir runa par jaunu pieeju noteikto principu ziņā.

236 Turklāt prasītāja uzskata, ka Komisija nevarēja uzlikt naudas sodu par tādu rīcību, kuras kvalificējamība faktu rašanās laikā nebija acīmredzama. Proti, apstrīdētais lēmums esot balstīts uz vēl nebijušu un neparedzamu *Servier* un *Niche* izlīguma nolīguma kritiku. Prasītāja apgalvo, ka lietas faktisko apstākļu rašanās brīdī precedenta nebija un ka līdz ar to *Biogaran* nevarēja nojaust, ka šāds izlīguma nolīgums tiktu kvalificēts kā prettiesisks.

237 Komisija uzsver, ka LESD 101. pantā paredzēto pārkāpumu uzskaitījums skaidri norāda, ka attiecīgā rīcība, proti, konkurenta izslēgšana no tirgus apmaiņā pret līdzekļu nodošanu, ir prettiesiska. Komisija, norādot uz apstrīdētā lēmuma attiecīgajām iedaļām, apgalvo, ka nolīgumu noslēgšanas brīdī bija skaidrs, ka rīcība, kuras mērķis ir izslēgt konkurentus no tirgus, visticamāk tiktu uzskatīta par pretkonkurences rīcību (apstrīdētā lēmuma 3092. apsvērums).

238 Komisija apgalvo, ka diskusijas par izlīguma saderīgumu ar konkurences tiesībām, kuras uzņēmumā *Servier* notika lietas faktu rašanās laikā, skaidri liecina par to, ka bija zināms par nolīgumu iespējamo pretkonkurences raksturu.

239 Visbeidzot apstāklis, ka nolīgumu pušu juristi nav identificējuši pārkāpuma risku, nevarot radīt tādas sekas, ka uzņēmums tiek atbrīvots no naudas soda, jo tas nevarēja nezināt par minētās rīcības pretkonkurences raksturu.

b) Par naudas soda nesamērīgumu

240 Prasītāja apgalvo, ka jebkurā gadījumā naudas soda apmērs ir acīmredzami pārmērīgs salīdzinājumā ar nelielo lomu, kas *Biogaran* bija apgalvotā pārkāpuma izdarīšanā. Pamatojoties uz judikatūru, tā uzsver, ka fakts, ka uzņēmums nav piedalījies visos aizliegto vienošanos veidojošajos aspektos vai ka tajos aspektos, kuros tas ir piedalījies, tam ir bijusi nenozīmīga loma, ir jāņem vērā, novērtējot pārkāpuma smagumu un vajadzības gadījumā – nosakot naudas sodu.

241 Tā kā Komisija ir uzlikusi sodu, neņemot vērā *Biogaran* ierobežoto līdzdalību apgalvotajā pārkāpumā, tā esot acīmredzami pārkāpusi samērīguma un vienlīdzīgas attieksmes principus. Proti, naudas soda bargums esot pretrunā vispārējam vienlīdzīgas attieksmes principam, kurš nosaka, ka līdzīgas situācijas nedrīkst risināt atšķirīgi un atšķirīgas situācijas risināt vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi attaisnota.

242 Tādējādi, uz *Biogaran* solidāri attiecinot visu tās mātesuzņēmumam uzlikto naudas sodu, kaut arī šo abu sabiedrību līdzdalību raksturojošie objektīvie apstākļi nav salīdzināmi, Komisija esot pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu. Proti, lai gan *Servier* ir sodīta par pretkonkurences rīcību, Komisija esot sodījusi *Biogaran* par tādu darbību, kas pati par sevi neierobežo konkurenci. Turklāt, pat pieņemot, ka *Biogaran* nolīgums iekļaujas it kā pret konkurenci vērstajā izlīguma nolīgumā, Komisijas kritizētā līdzekļu nodošana *Niche* ir 13,8 miljonu GBP apmērā, taču *Biogaran* tajā ir piedalījies tikai 2,5 miljonu GBP apmērā.

243 Papildus tam prasītāja arī norāda, ka tā naudas soda apmērs, kas tai ir uzlikts par netiešu piedalīšanos it kā pret konkurenci vērstā nolīgumā, ir tik ļoti nesamērīgs, ka tas krietni vien pārsniedz piecām citām ģenērisko zāļu sabiedrībām uzlikto naudas sodu kopējo apmēru (proti, 96,6 miljonus EUR), lai gan tās strīdīgajos izlīguma nolīgumos ir piedalījušās tieši.

244 Visbeidzot, lēmumā esot pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, jo tajā attiecībā uz *Biogaran* ir izmantota tās mātesuzņēmuma pārdošanas apjoma vērtība (476 miljoni EUR), kaut arī tā pati nav veikusi nekādu pārdošanu. Tādējādi prasītāja apgalvo, ka atbilstoši vienlīdzīgas attieksmes principam Komisijai esot bijis attiecībā uz *Biogaran* jāpiemēro tā pati loģika, kas piemērota attiecībā uz pārējām ģenērisko zāļu sabiedrībām. Proti, ja Komisija būtu ņēmusi vērā līdzekļus, tas ir, 2,5 miljonus GBP, kuri ir pārskaitīti, pamatojoties uz *Biogaran* parakstīto nolīgumu, *Biogaran* uzliktā naudas soda apmērs esot bijis jādala ar vairāk nekā 150.

245 Komisija atbild, ka *Biogaran* nerīkojās kā no *Servier* grupas neatkarīga un nošķirta vienība. *Biogaran* esot rīkojusies kā *Servier* grupas integrāla daļa, un tāpēc *Servier* grupa kopumā esot atzīta kā atbildīga par pārkāpumu. Komisija piebilst, ka *Biogaran* ir bijusi tikpat nozīmīga kauzāla loma kā tās mātesuzņēmumam.

246 Visbeidzot Komisija uzskata, ka salīdzinājums starp ģenērisko zāļu sabiedrībām uzlikto naudas sodu un *Biogaran* uzlikto naudas sodu nav relevants, jo *Biogaran* šajā lietā ir rīkojies kā daļa no tā paša uzņēmuma, kurā ietilpst *Servier*. Tā esot rīkojusies kā oriģinālo zāļu ražotājs, kurš vēlas saglabāt savu monopolu situācijā, kas atšķiras no to ģenērisko zāļu sabiedrību situācijas, kuras ir piekritušas neienākt tirgū, par to pretim saņemot būtisku maksājumu.

c) Par naudas soda maksimālo robežu 10 % apmērā

247 Prasītāja apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu, jo tā ir noteikusi, ka *Biogaran* ir solidāri atbildīga par naudas soda samaksu 131,5 miljonu EUR apmērā, proti, 18 % no tās kopējā apgrozījuma, tā iemesla dēļ, ka tā ir "pamudinājusi" *Niche* noslēgt izlīguma nolīgumu.

248 Atsaucoties uz judikatūru, Komisija apgalvo, ka naudas soda apmēra maksimālā robeža ir jāaprēķina, par pamatu ņemot visu to sabiedrību apgrozījumu, kas veido vienotu ekonomisku vienību, kura rīkojas kā uzņēmums LESD 101. panta izpratnē. Tāpēc Komisija neesot pieļāvusi kļūdu, ņemot vērā *Servier* grupas apgrozījumu.

249 Visbeidzot Komisija apgalvo, ka nav iespējams *Biogaran* naudas sodam piemērot ģenērisko zāļu sabiedrību naudas sodu aprēķināšanas metodi. Proti, *Biogaran* esot rīkojusies, lai atbalstītu patenta īpašnieku, un esot piedalījusies maksājuma veikšanā ģenērisko zāļu ražotājam, lai pamudinātu to neienākt tā mātesuzņēmuma tirgū – tas nav salīdzināms ar lomu, kura bija ģenērisko zāļu ražotājiem.

2. Vispārējās tiesas vērtējums

a) Par lietas novitāti, neparedzamību un sarežģītību

250 No judikatūras izriet, ka noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības princips prasa, lai likumā tiktu skaidri noteikti pārkāpumi un sodi, kas par tiem tiek uzlikti. Šis nosacījums ir izpildīts tad, ja attiecīgā persona, ņemot vērā atbilstošās tiesību normas formulējumu un vajadzības gadījumā izmantojot tiesu sniegto tiesību normas interpretāciju, var uzzināt, par kādām darbībām vai bezdarbību tai iestājas krimināltatbildība (skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand*/Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

251 Noziedzīgu norādījumu un sodu likumības princips nav interpretējams tādējādi, ka tas aizliedz tiesas interpretācijas ceļā pakāpeniski noskaidrot to normu saturu, kurās paredzēta krimināltatbildība, ar nosacījumu, ka iznākumu bija iespējams saprātīgi paredzēt brīdī, kad tika izdarīts pārkāpums, it īpaši ņemot vērā interpretāciju, kas tajā laikā par attiecīgo tiesību normu pastāvēja judikatūrā (skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand*/Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

252 Paredzamības jēdziena tvērums lielā mērā ir atkarīgs no attiecīgā teksta satura, no jomas, uz kuru tas attiecas, kā arī no tā adresātu skaita un statusa. Likuma paredzamībai nav pretrunā tas, ka attiecīgā persona ir spiesta izmantot profesionālus padomus, lai lietā pastāvošajos apstākļos saprātīgi novērtētu, kādas sekas attiecīgā rīcība varētu izraisīt. To it īpaši var attiecināt uz profesionāļiem, kas pieraduši, ka, veicot savus pienākumus, viņiem jārīkojas ar lielu piesardzību. Tādējādi var sagaidīt, ka viņi būs īpaši uzmanīgi, novērtējot riskus, kas saistīti ar šādu darbību (skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand*/Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

253 Ir jāpiebilst, ka profesionāļu sniegtu konsultāciju izmantošana šķiet vēl saprotamāka, ja runa ir – kā tas ir šajā lietā – par licences nolīguma sagatavošanu un izstrādi, kas notiek saistībā ar izlīgumu strīdā.

254 Šajā kontekstā, pat ja laikposmā, kad notika apstrīdētajā lēmumā konstatētais pārkāpums, Savienības tiesām vēl nebija bijusi iespēja konkrēti izteikties par tāda veida izlīguma un licences nolīgumiem, kādus bija noslēgušas *Servier*, *Niche* un *Biogaran*, šai pēdējai būtu bijis jāparedz – vajadzības gadījumā saņemot skaidrojošus padomus –, ka uzņēmuma rīcība, kuru tā veicināja ar *Biogaran* nolīgumu, var tikt atzīta par nesaderīgu ar Savienības konkurences tiesību noteikumiem, it īpaši ņemot vērā "nolīguma" un "saskaņotas darbības" jēdzienu plašo tvērumu, kas izriet no Tiesas judikatūras (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand*/Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 43. punkts).

255 *Biogaran* it īpaši varēja noprast, ka apstāklis, ka tā mātesuzņēmums *Niche* piedāvā noteikumus par netirgošanu un neapstrīdēšanu, kuri paši ir konkurenci ierobežojoši, atņem jebkādu leģitimitāti šādu noteikumu iekļaušanai patentu jomā noslēgtā izlīguma nolīgumā. Proti, šāda iekļaušana vairs nebalstās uz to, ka nolīgumu puses atzīst patenta spēkā esamību, un tādējādi ir uzskatāma par patenta anomālu izmantošanu, kam nav saiknes ar tā konkrēto mērķi (šodien pasludinātais spriedums

Servier u.c./Komisija, T-691/14). Turklāt prasītāja varēja arī noprast, ka papildu pamudinājuma sniegšana *Niche*, izmantojot *Biogaran* nolīgumu, varēja pastiprināt tās mātesuzņēmuma noslēgtā nolīguma ierobežojošo iedarbību. Prasītāja tādējādi varēja saprātīgi paredzēt, ka tās rīcība ir aizliegta LESD 101. panta 1. punktā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand* /Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 46. punkts, un 2016. gada 8. septembris, *Lundbeck*/Komisija, T-472/13, notiek apelācijas tiesvedība, EU:T:2016:449, 764. punkts).

256 Turklāt ir jānorāda, ka krietni pirms abu nolīgumu noslēgšanas judikatūrā tika izteikts viedoklis par iespēju piemērot konkurences tiesības jomās, kurām ir raksturīga intelektuālā īpašuma tiesību klātbūtne (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 8. septembris, *Xellia Pharmaceuticals* un *Alpharma*/Komisija, T-471/13, nav publicēts, notiek apelācijas tiesvedība, EU:T:2016:460, 314. un 315. punkts).

257 Tiesa kopš 1974. gada ir uzskatījusi, ka, lai gan tādu tiesību pastāvēšanu, kuras rūpnieciskā īpašuma jomā ir atzītas kādā dalībvalstī, LESD 101. pants neietekmē, uz to īstenošanas noteikumiem tomēr var attiekties šajā pantā paredzētie aizliegumi, un ka tas tā varētu būt katru reizi, kad šķiet, ka šādu tiesību īstenošana ir aizliegtās vienošanās mērķis, līdzeklis vai sekas (spriedums, 1974. gada 31. oktobris, *Centrafarm* un *de Peijper*, 15/74, EU:C:1974:114, 39. un 40. punkts).

258 Turpinājumā – kopš 1988. gada 27. septembra sprieduma lietā *Bayer* un *Maschinenfabrik Hennecke* (65/86, EU:C:1988:448) ir skaidrs, ka izlīgumi patentu strīdos var tikt kvalificēti kā nolīgumi LESD 101. panta izpratnē.

259 Turklāt ir jānorāda, ka ar strīdīgajiem nolīgumiem *Niche*, *Servier* un *Biogaran* patiesībā nolēma noslēgt nolīgumus par konkurenta izslēgšanu no tirgus (šodien pasludinātais spriedums *Servier* u.c./Komisija, T-691/14). Proti, lai gan ir taisnība, ka tikai spriedumā, kas ir pasludināts pēc strīdīgajiem nolīgumiem, Tiesa ir nospriedusi, ka nolīgumi par izslēgšanu no tirgus, kuros palicēji sniedz atlīdzinājumu no tirgus izejošajiem subjektiem, ir uzskatāmi par konkurences ierobežojumu mērķa dēļ, tā tomēr ir norādījusi, ka šāda veida nolīgumi "acīmredzami konfliktē" ar Līguma noteikumu par konkurenci pamatā esošo domu, saskaņā ar kuru katram uzņēmējam autonomi jānosaka politika, kādu tas īstenos tirgū (spriedums, 2008. gada 20. novembris, *Beef Industry Development Society* un *Barry Brothers*, C-209/07, EU:C:2008:643, 8. punkts, un 32.–34. punkts). Noslēdzot tādu nolīgumu kā *Biogaran* nolīgums, prasītāja nevarēja nezināt par savas rīcības pretkonkurences raksturu.

260 Lai arī tāpēc, ka *Niche* un *Servier* nolīgums ir ticis noslēgts izlīguma par patentu formā un ka *Biogaran* nolīgums ir ticis noformēts kā licences un apgādes nolīgums, šo nolīgumu pārkāpjošais raksturs tādam vērotājam no malas kā Komisija patiešām varētu nešķist skaidrs, taču tas pats nav sakāms par nolīgumu pusēm.

261 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāsecina, ka, lai gan *Biogaran* nedarbojās perindoprila tirgū, kuru skar konkurences ierobežojums, tā varēja saprātīgi paredzēt, ka ar LESD 101. pantu noteiktais aizliegums tai ir piemērojams.

262 Šo secinājumu neliek apšaubīt citi prasītājas izvirzītie argumenti.

263 Pirmkārt, lai gan prasītāja atsaucas uz to, ka pastāv juridisks atzinums, kuru tā bija pieprasījusi no sera F. Džeikobsa, tā nesniedz pietiekamus pierādījumus, lai varētu secināt, ka esot pastāvējusi reāla neskaidrība par *Biogaran* nolīguma un *Servier* un *Niche* izlīguma nolīguma pārkāpuma raksturu attiecībā uz Savienības konkurences tiesību normām. Proti, lai gan šajā atzinumā sers F. Džeikobss atzīst to, ka Komisijas analīze ir novatoriska un ka šādu "analīzes shēmu" Savienības tiesas nekad nav piemērojušas, viņš uzskata, ka Komisijas doktrīna principā ir pamatota.

264 Turklāt šajā juridiskajā atzinumā nav apstrīdēts fakts, ka LESD 101. pants burtiski liek domāt, ka attiecīgās darbības, proti, konkurenta izslēgšana, nav saderīgas ar konkurences tiesībām. Papildus tam Komisija apstrīdētā lēmuma 597. apsvērumā ir pamatoti norādījusi, ka jautājums par strīdīgo nolīgumu saderīgumu ar konkurences tiesībām esot radījis šaubas *Servier*.

265 Otrkārt, nevar piekrist argumentam, ka pastāv Komisijas prakse, saskaņā ar kuru tā neuzliek naudas sodus vai aprobežojas ar simbolisku naudas sodu uzlikšanu, kad tā izvērtē sarežģītus jautājumus, kurus Savienības tiesas iepriekš nav risinājušas. Proti, lai gan atsevišķi šajā lietā izvirzītie jautājumi ir jauni, *Biogaran* šajā gadījumā nevarēja nezināt par *Servier* stratēģiskā plāna pretkonkurences raksturu (šā sprieduma 229.–234. punkts), nedz par faktu, ka, tā kā *Servier* piederēja visas tās daļas, *Biogaran* kā tās meitasuzņēmums var tikt saukta pie atbildības par tās rīcību, kurā tiek vainots uzņēmums, ko veido *Servier* un tā meitasuzņēmums. Tāpat – kā Komisija pamatoti norāda atbildes raksta uz repliku 80. punktā – lēmuma garums un administratīvās procedūras ilgums, protams, atspoguļo faktisko apstākļu sarežģītību, taču nav uzskatāms par pārkāpuma neparedzamā rakstura pierādījumu.

266 Katrā ziņā atbilstoši judikatūrai Komisijai, nosakot naudas soda apmēru, ir rīcības brīvība, lai mudinātu uzņēmumus darboties, ievērojot konkurences tiesību normas. Tas, ka Komisija ir iepriekš piemērojusi noteikta līmeņa naudas sodus par noteiktiem pārkāpumu veidiem – konkrētā gadījumā simboliskus naudas sodus par jauna veida pārkāpumiem – neatņem tai iespēju palielināt šo naudas sodu līmeni līdz Regulā Nr. 1/2003 norādītajām robežām, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu Savienības konkurences politikas īstenošanu. Gluži otrādi, Savienības konkurences tiesību normu efektīva piemērošana prasa, lai šī iestāde jebkurā laikā varētu pielāgot naudas sodu apmēru atbilstoši šīs politikas vajadzībām (spriedums, 2016. gada 8. septembris, *Lundbeck*/Komisija, T-472/13, notiek apelācijas tiesvedība, EU:T:2016:449, 773. punkts).

267 Treškārt, prasītāja nevar atsaukties uz apstākli, ka tās juridiskais padomdevējs esot juridiski kļūdaini kvalificējis tās rīcību, uz kuru balstās pārkāpuma konstatācija. Proti, pie atbildības sauktā uzņēmuma juridiskā padomdevēja pieļautā kļūda nevar radīt tādas sekas, ka šis uzņēmums tiek atbrīvots no naudas soda uzlikšanas, ja tas nevarēja nezināt par minētās rīcības pretkonkurences raksturu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūnijs, *Schenker & Co*. u.c., C-681/11, EU:C:2013:404, 37. punkts).

268 Ceturtkārt, pretēji prasītājas apgalvotajam, *Biogaran* nolīguma parakstītāji šā nolīguma noteikumus varēja uztvert tikai kā papildu konkurences ierobežojumu. Proti, kaut arī prasītāja apgalvo, ka nolīguma noteikumi "netiek apšaubīti", tā spēja saprast, ka nolīgumam, ņemot vērā faktu, ka tajā bija ietverti noteikumi, kuri salīdzinājumā ar citiem licences nolīgumiem bija netipiski un kuros nebija paredzēts patiess pretizpildījums par maksājumu, nebija cita mērķa kā mudināt potenciālu *Servier* konkurentu neienākt perindoprila tirgū un rezultātā – tas veido konkurences tiesību pārkāpumu.

269 No visa iepriekš minētā izriet, ka šis iebildums ir jānoraida.

b) Par naudas soda nesamērīgumu

270 Ir jānorāda, ka kritika, ko *Biogaran* izvirza attiecībā uz tai solidāri ar mātesuzņēmumu uzliktā naudas soda apmēru, ko tā uzskata par nesamērīgu, balstās uz apgalvojumiem, ka *Biogaran* tiek saukta pie atbildības par pārkāpumu, ko ir izdarījis tā mātesuzņēmums un ka tā šajā ziņā esot tikusi sodīta kā juridiska persona, kura ir nošķirama no *Servier*, lai gan tās darbības esot mazāk nozīmīgas nekā tās mātesuzņēmuma darbības un tā esot piedalījusies pārkāpumā daudz mazākā mērā nekā tās mātesuzņēmums.

271 Taču, kā tika norādīts atbildē uz pirmo prasības pamatu, šie pieņēmumi ir kļūdaini.

272 Proti, kā pamatoti apgalvo Komisija, *Biogaran* nav rīkojusies kā neatkarīga un no *Servier* grupas nošķirta vienība, bet gan kā integrāla šīs grupas daļa sava mātesuzņēmuma kontrolē. Lai gan Komisija ir konstatējusi *Biogaran* tiešo līdzdalību pārkāpumā un ir ņēmusi vērā *Biogaran* nolīguma izšķirošo nozīmi attiecībā uz starp *Servier* un *Niche* noslēgtā izlīguma nolīguma ierobežojošo seku rašanos, tā tomēr nav atzinusi, ka *Biogaran* kā patstāvīga un no *Servier* grupas nošķirta juridiska persona ir atbildīga par pārkāpumu. Proti, strīdīgais naudas sods ir uzlikts uzņēmumam LESD 101. panta izpratnē, kuru veido mātesuzņēmums un meitasuzņēmums, kas ir solidāri atbildīgi par pārkāpumu un atbilstošā naudas soda samaksu, un tā mērķis nav sodīt par pretkonkurences rīcību, kura būtu attiecināma uz katru no šīm abām sabiedrībām kā atsevišķām juridiskām personām.

273 To, ka mātesuzņēmuma un meitasuzņēmuma solidārā atbildība par naudas soda samaksu, uz kuru balstās apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļa, kuras 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā *Servier* un *Biogaran* ir atzītas par solidāri atbildīgām par 131 532 600 EUR samaksu, nevar interpretēt tādējādi, ka uz *Biogaran* tiktu attiecināta atbildība par tās mātesuzņēmuma izdarītu pārkāpumu.

274 Proti, ir jāatgādina, ka solidāra atbildība par naudas soda samaksu ir tikai viens no veidiem, kā izpaužas likumiskās sekas, kas izriet no jēdziena "uzņēmums", ar kura palīdzību ir nosakāms subjekts, kuram Komisija var uzlikt sodu saistībā ar Savienības konkurences tiesību noteikumu pārkāpumu (spriedumi, 2014. gada 10. aprīlis, Komisija u.c./*Siemens Österreich* u.c., no C-231/11 P līdz C-233/11 P, EU:C:2014:256, 57. punkts, un 2014. gada 10. aprīlis, *Areva* u.c./Komisija, C-247/11 P un C-253/11 P, EU:C:2014:257, 122.–124. punkts). Tādējādi sabiedrības var tikt atzītas par solidāri atbildīgām par naudas soda samaksu, ciktāl tās var tikt atzītas par personiski atbildīgām par piedalīšanos tādā pārkāpumā, ko ir izdarījis vienots uzņēmums, kuru tās veido (spriedums, 2014. gada 10. aprīlis, Komisija u.c./*Siemens Österreich* u.c., no C-231/11 P līdz C-233/11 P, EU:C:2014:256, 49. punkts).

275 Turklāt nav nozīmes tam, vai šo sabiedrību personiskā atbildība, kura ir radusies tāpēc, ka tās piedalās pārkāpuma izdarīšanā, ir vai nav identiska, jo pārkāpuma laikposmā tās veidoja vienu uzņēmumu (spriedums, 2011. gada 3. marts, *Areva* u.c./Komisija, T-117/07 un T-121/07, EU:T:2011:69, 206. punkts). Komisijai piešķirtās sodu uzlikšanas pilnvaras arī nav paplašināmas tiktāl, ka tajās ietilptu katra solidārā parādnieka daļas noteikšana to iekšējās attiecībās (spriedumi, 2014. gada 10. aprīlis, Komisija u.c./*Siemens Österreich* u.c., no C-231/11 P līdz C-233/11 P, EU:C:2014:256, 58. punkts, un 2014. gada 10. aprīlis, *Areva* u.c./Komisija, C-247/11 P un C-253/11 P, EU:C:2014:257, 151. punkts). Turklāt *Biogaran* tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, norādīja, ka tās mātesuzņēmums ir samaksājis visu apstrīdētā lēmuma 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktā naudas soda apmēru.

276 Uzliekot naudas sodu vienai ekonomiskai vienībai, kuru veido mātesuzņēmums un tai pilnībā piederošs meitasuzņēmums, un ņemot vērā *Servier* grupas pārdošanas apjoma vērtību, Komisija ir ievērojusi Savienības tiesas pastāvīgo judikatūru un nav pieļāvusi nevienu kļūdu tiesību piemērošanā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 19. marts, *Dole Food* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 145.–148. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2014. gada 23. janvāris, *Evonik Degussa* un *AlzChem*/Komisija, T-391/09, nav publicēts, EU:T:2014:22, 129.–135. punkts).

277 To pašu iemeslu dēļ prasītāja nevar arī apgalvot, ka naudas sods tai esot ticis uzlikts, pārkāpjot vienlīdzīgas attieksmes principu.

278 Proti, tā kā nedz *Biogaran*, nedz *Servier* nav tikušas sodītas par rīcību, ko tās ir veikušas kā atsevišķas juridiskas personas, salīdzinājums starp *Servier* situāciju un *Biogaran* situāciju nav relevants.

279 Tāpat, tā kā solidāra atbildība par naudas soda samaksu *Biogaran* ir uzlikta tikai kā tās vienotās ekonomiskās vienības integrālai daļai, kuru tā veido kopā ar *Servier*, tās situācija nevar tikt salīdzināta ar citu ģenērisko zāļu sabiedrību situāciju, kuras ir apstrīdētā lēmuma adresātes. Lai gan *Servier* grupai uzliktā naudas soda pamatā ir šīs grupas pārdošanas apjoma vērtība, šīm sabiedrībām uzliktie naudas sodi nevar tikt aprēķināti, pamatojoties uz to pašu parametru, jo šīs sabiedrības nebija tirgū brīdī, kad notika tām pārmestās darbības (šodien pasludinātais spriedums *Servier* u.c./Komisija, T-691/14).

280 Nevar piekrist arī *Biogaran* tiesas sēdē izvirzītajam iebildumam, ka *Niche* nav tikusi sodīta saistībā ar *Biogaran* nolīgumu, jo Komisija *Niche* uzliekamā naudas soda aprēķinā nav ņēmusi vērā maksājumu 2,5 miljonu GBP apmērā. Proti, šis iebildums saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principu ir ticis izvirzīts tikai tiesas sēdes laikā un tāpēc tas nav pieņemams, jo nepastāv attaisnojums tā iesniegšanai šajā procesa stadijā. Turklāt, kā jau iepriekš norādīts, *Biogaran*, kas ir *Servier* meitasuzņēmums, nav salīdzināmā situācijā ar tādām ģenērisko zāļu sabiedrībām kā *Niche*, kas ir noslēgušas nolīgumu ar *Servier*. Visbeidzot apstāklis – pat ja pieņemtu, ka tas ir pierādīts, – ka Komisija nav sodījusi *Niche*, nevar *Biogaran* atbrīvot no atbildības, kura tai ir piemērojama saistībā ar tāda uzņēmuma rīcību, kurā tā ietilpst.

281 No visa iepriekš minētā izriet, ka šis iebildums ir jānoraida.

c) Par naudas soda maksimālo robežu 10 % apmērā

282 Prasītāja apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu, tai uzliekot naudas sodu, kura summa ir lielāka nekā 10 % no prasītājas ikgadējā apgrozījuma, un ka tā ir iekļāvusi arī tās mātesuzņēmuma *Servier* pārdošanas apjoma vērtību (proti, 476 miljonus EUR), kaut gan tā pati nav veikusi nekādus pārdevumus.

283 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka maksimālā robežvērtība, kas paredzēta Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktā, ir jāaprēķina, par pamatu ņemot visu sabiedrību, kas veido vienotu ekonomisku vienību, kura rīkojas kā uzņēmums LESD 101. panta izpratnē, kumulatīvo apgrozījumu (skat. spriedumus, 2013. gada 8. maijs, *Eni*/Komisija, C-508/11 P, EU:C:2013:289, 109. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2013. gada 11. jūlijs, *Team Relocations* u.c./Komisija, C-444/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:464, 172. un 173. punkts un tajos minētā judikatūra; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2013. gada 26. novembris, *Groupe Gascogne*/Komisija, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 56. punkts).

284 Proti, soda samērīgums tostarp ir jāvērtē, ņemot vērā preventīvo mērķi, uz kuru vērsta tā piemērošana, un šā sasniegtā apgrozījuma ņemšana vērā tādējādi ir vajadzīga šajā vērtējumā tālab, lai ņemtu vērā minētās vienības ekonomisko jaudu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 20. janvāris, *Toshiba Corporation*/Komisija, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 83. un 84. punkts).

285 Šajā lietā no iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka attiecīgo uzņēmumu veidoja prasītāja un tās mātesuzņēmums *Servier*, jo šīs abas sabiedrības kopā veido vienu ekonomisku vienību (skat. šā sprieduma 206.–234. punktu). Rezultātā atbilstoši šā sprieduma 283. punktā atgādinātajiem principiem Komisija balstījās uz *Servier* grupas mātesuzņēmuma kopējo apgrozījumu laikposmā no 2012. gada 1. oktobra līdz 2013. gada 30. septembrim, lai piemērotu iepriekš minēto maksimālo robežu – 10 % no apgrozījuma (apstrīdētā lēmuma 3144. apsvērums).

286 Tā kā šis apgrozījums bija nedaudz lielāks nekā 4 miljardi EUR, Vispārējā tiesa uzskata, ka naudas sods 131 532 600 EUR apmērā, kas prasītājai ir uzlikts solidāri ar tās mātesuzņēmumu, acīmredzami nepārsniedz šo robežu.

287 Tādēļ šis iebildums, kā arī viss pamats ir jānoraida.

288 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasība ir jānoraida pilnībā, tai skaitā, ņemot vērā visus lietas apstākļus, prasījumi, ar kuriem tiek lūgts, lai Vispārējā tiesa, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, atceļ naudas sodu vai samazina tā apmēru.

Par tiesāšanās izdevumiem

289 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (devītā palāta)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *Biogaran* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Gervasoni Madise Da Silva Passos

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2018. gada 12. decembrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

I. Tiesvedības priekšvēsture 1

A. Par perindoprilu 1

1. Molekulas patents 2

2. Sekundārie patenti 2

3. Otrās paaudzes perindoprils 2

B. Par prasītāju 3

C. *Niche* darbības, kas saistītas ar perindoprilu 3

D. Par strīdiem saistībā ar perindoprilu 3

1. Procesi EPI 3

2. Tiesvedības valstu tiesās 4

E. Par izlīgumiem 4

1. Par nolīgumiem, kas noslēgti starp *Niche*, *Unichem*, *Matrix* un *Servier* 4

2. Par nolīgumu starp *Niche* un *Biogaran* 5

F. Par nozares apsekojumu 6

G. Par administratīvo procedūru un apstrīdēto lēmumu 6

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi 7

III. Par pieņemamību 8

A. Par prasījumu trešo daļu, ar kuru prasītāja lūdz attiecināt uz to jebkādu apstrīdētā lēmuma atcelšanu, kas notikusi *Servier* uzsāktajā tiesvedībā 8

B. Par atsevišķu iebildumu raksta pielikumu un šajā rakstā sniegto pierādījumu pieņemamību 9

1. Lietas dalībnieku argumenti 9

2. Vispārējās tiesas vērtējums 9

IV. Par lietas būtību 11

A. Par pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka ir notikusi faktu sagrozīšana, ciktāl apstrīdētajā lēmumā ir kļūdaini secināts, ka *Biogaran* nolīgums esot bijis papildu pamudinājums, lai iedrošinātu *Niche* noslēgt izlīgumu ar *Servier* 11

1. Lietas dalībnieku argumenti 11

a) Par kļūdu vērtējumā, analizējot saikni starp *Biogaran* nolīgumu un izlīguma nolīgumu 11

1) Par nolīgumiem veikto sarunu hronoloģiju 11

2) Par juridisko saikni starp izlīguma nolīgumu un *Biogaran* nolīgumu 12

3) Par nodomu pamudināt *Niche* 13

b) Par prasītājas komercintereses noslēgt *Biogaran* nolīgumu ņemšanu vērā 14

1) Par produktu A 14

2) Par produktu B 16

3) Par produktu C 16

2. Vispārējās tiesas vērtējums 16

a) Ievada apsvērumi 16

b) Par *Biogaran* nolīguma radītas pamudinošas priekšrocības esamību 18

B. Par pamatu, ar ko tiek apgalvots, ka ir pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā, jo apstrīdētajā lēmumā neesot pierādīta *Biogaran* piedalīšanās jebkādā konkurences noteikumu pārkāpumā .. 26

1. Lietas dalībnieku argumenti 26

a) Par *Biogaran* nolīguma pārkāpuma raksturu 26

b) Atbildības par mātesuzņēmuma rīcību attiecināšana uz meitasuzņēmumu 26

c) Par to, ka *Biogaran* zināja par *Servier* pārkāpjošo rīcību 27

2. Vispārējās tiesas vērtējums 28

C. Par pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzliekot naudas sodu *Biogaran* 33

1. Lietas dalībnieku argumenti 33

a) Par lietas novitāti, neparedzamību un sarežģītību 33

b) Par naudas soda nesamērīgumu 34

c) Par naudas soda maksimālo robežu 10 % apmērā 34

2. Vispārējās tiesas vērtējums 35

a) Par lietas novitāti, neparedzamību un sarežģītību 35

b) Par naudas soda nesamērīgumu 37

c) Par naudas soda maksimālo robežu 10 % apmērā 39

Par tiesāšanās izdevumiem 40